

Svensk Handel Pensionskassan

Årsredovisning 2020



Innehålls- förteckning

03	Vd har ordet
05	Ordförande har ordet
06	Året i korthet
07	Om oss
08	Vårt erbjudande
10	Förvaltningsberättelse
15	Kapitalförvaltningen
15	Risker och osäkerhetsfaktorer
16	Totalavkastningstabell
17	Femårsöversikt – Koncernen
18	Femårsöversikt – Moderföretaget
19	Resultaträkning
20	Resultatanalys 2020
21	Balansräkning
23	Redogörelse för förändringar i eget kapital
24	Kassaflödesanalys
26	Noter till de finansiella rapporterna
37	Noter till resultaträkningen
40	Noter till balansräkningen
49	Underskrifter
50	Revisionsberättelse

Vd har ordet

Kära kund och ägare,

Det gångna året har på många vis varit mycket speciellt med tanke på de effekter som följt av pandemin. För SH Pension har det dessutom varit ett år där vi påbörjat vår resa mot att omvandlas till en tjänstepensionsförening. Sedan 1946 har Svensk Handel Pensionskassan verkat för att ge god pension till medlemmar inom Svensk Handel. Det kommer vi fortsätta göra även framåt men som tjänstepensionsförening kommer vi kunna vidga vår målgrupp.

Under 2020 har vi ansökt om omvandling till tjänstepensionsförening vilket är en följd av ny reglering för tjänstepensionsföretag, där EU direktivet IORP II genomförts i svensk rätt genom lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Vi har under året lagt ett stort fokus på att anpassa oss till detta. Det övergripande syftet med det nya regelverket vi kommer att lyda under är att skydda och erbjuda trygghet för framtida pensionärer.

Jag tillträdde som ny vd i mars 2020 med uppdraget att ombilda pensionskassan till en blomstrande tjänstepensionsförening. Ett mycket tilltalande och spännande uppdrag som vi tillsammans arbetar hårt för varje dag sedan dess.

Årets nyckeltal

När vi summerar år 2020 kan vi konstatera att vi har lyckats skapa en god avkastning till våra pensionssparare, trots osäkerheten på de ekonomiska marknaderna. Totalavkastningen i den traditionella portföljen blev 8,7 procent, vilket är bland de högsta på marknaden. I mars konsoliderade vi antalet förvaltare inom den traditionella vilket innebär en väsentlig kostnadsminskning.



Vi höjde per 1 oktober återbäringsräntan till 4 procent. Konsolideringsgraden är hög (129 procent för premiebestämd försäkring per 31 december 2020) och solvensgraden likaså (153 procent per 31 december 2020) vilket visar på god finansiell styrka. Det betyder att vi har god förmåga att klara våra pensionsåtaganden över tid och möjlighet att fortsätta ge god återbäring.

Det förvaltade kapitalet uppgick vid årsskiftet till ca 6,65 Mdr, vilket är i samma nivå som förra årsskiftet. Detta trots en beståndsöverlåtelse av privatbestånd om cirka 1300 kunder och drygt 300 miljoner kronor som vi inte kan behålla till följd av att vi blir tjänstepensionsförening.

Den goda avkastningen är ett resultat av en väldiversifierad portföljkonstruktion, där samtliga tillgångsslag har bidragit positivt till portföljen. Tillgångsslaget aktier och då särskilt svenska aktier, tillsammans med fastigheter står för en stor del av avkastningen. Under en femårsperiod har den genomsnittliga avkastningen varit 7,3 procent per år (2016–2020).

Omvandling och utveckling

De Anpassningar som krävs för att omvandlas från pensionskassa till tjänstepensionsförening har gått mycket bra och vi ligger i fas. Tidplanen för den nya lagstiftningen att träda i kraft har dock fördröjts till 1 maj 2021. Anpassningarna handlar framförallt om nya och mer omfattande rapporteringskrav, styrning och uppföljning samt erbjudandeanpassning.

Vi renodlar oss mot tjänstepension, vilket redan idag är den absoluta merparten av vårt bestånd. Vi kommer också fortsatt erbjuda tilläggsförsäkringar som har ett naturligt samband med tjänstepension. Vi har till följd av detta passat på att ta ett omtag om vår strategi och bland annat gjort kund- och omvärldsanalyser under året. Det har resulterat i viktiga insikter om möjligheter och utvecklingsbehov som lett fram till nya långsiktiga mål och starten på en förändringsresa.

Ett annorlunda år

Till följd av Covid-19 har vi under merparten av året arbetat på distans. Den digitala omställningen har gått förhållandevis bra, vi känner oss trygga med att löpande verksamhet kan upprätthållas på ett bra sätt. Vi vet dock att våra kunder har drabbats olika hårt i sina verksamheter under pandemin och att det har varit utmanande för samhället och för individer. Vi har anpassat oss successivt för att på bästa sätt ge service efter olika behov och det arbetet kommer fortsätta.

Organisationen

Under året har vi etablerat en ny koncernledning och i samband med det gjort viss omorganisation för att öka samverkan och bättre stötta våra framtida behov. Vi har kompletterat med ny kompetens inom juridik och verksamhetsutveckling.

I vårt dotterbolag Svensk Handel Fondförsäkring AB har vi anställt en tillförordnad vd från och med september 2020 med uppgift att verkställa det inriktningsbeslut som fattats om att införliva fondförsäkringsverksamheten i moderbolaget. Vi är dessutom i full färd med att stärka upp med fler resurser inom IT, försäljning och rådgivning och ser fram emot att i större utsträckning kunna möta befintliga och nya kunder under 2021. Det gäller oavsett om det är via telefon, i digitala möten, via inloggnings-tjänster, mejl eller i ett fysiskt möte.

Framåt

För SH Pension kommer det vara viktigt att fortsätta vara företagarens partner för tjänstepension. Vi vill med ett utvalt erbjudande göra det enkelt för företagare och bidra till att skapa trygghet, både under arbetslivet och som pensionär.

Vi ser med nyfikenhet och tillförsikt fram emot ett nytt händelserikt år där vi tillsammans med våra kunder och samarbetspartners börjar skriva ett nytt kapitel i SH Pensions historia

Annelie Helsing
Vd Svensk Handel Pensionskassan



Ordförande har ordet

Under året som gått har styrelsen haft fullt fokus på att uppfylla Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag, som Svensk Handel Pensionskassan beslutat tillämpa och därmed ansöka om tillstånd för hos Finansinspektionen. Det innebär att vi blir en tjänstepensionsförening under 2021 och med det uppfyller vi alla de nya krav som åläggs oss.

I mars 2020 tillträdde Annelie Helsing som ny vd med ett tydligt mandat från styrelsen om att skyndsamt påbörja SH Pensions förändringsresa med fokus på att anpassa och utveckla vår marknadsposition. Det har krävt genomgripande förändringar med bland annat kompetensskifte för att kunna möta framtida förväntningar från såväl kunder som omvärlden i övrigt, och redan idag ser vi resultat med hög framåt drift och stort kundfokus i verksamheten.

Styrelsen har också tagit beslut om att konsolidera vår kapitalförvaltning i den av Svensk Handel Pensionskassan etablerade SH Pension Investment Fund i vilken vi tillsammans med Mercer som är en global aktör och med ett starkt team i Sverige, möjliggjort en stark avkastning. Detta trots rådande pandemi som onekligen skakat om kapitalmarknaden under året.

Svensk Handel Pensionskassans mångåriga fastighetsbestånd är en viktig tillgång och utgör idag drygt 30 procent av traditionellt förvaltad kapital. En stabil tillgång som över tid ökat betydligt i värde. Styrelsen tog under året ett strategiskt beslut om att öka förväntningarna på fastigheternas direktavkastning genom att konsolidera beståndet. Efter en genomgripande utvärdering beslutade styrelsen att avyttra fastighetsbeståndet i Malmö till förmån för bostadsfastigheter i Stockholm.



Svensk Handel Pensionskassan går mot nya tider men ömsesidigt ägande kvarstår. Det betyder att överskottet i verksamheten delas ut till kunderna, bland annat i form av återbäring. Inga särintressen ges något utrymme utan du som pensionssparare får ta del av vårt resultat.

Med dessa ord ber jag nu få tacka för mig då min mandatperiod är till ända. Jag är stolt över förtroendet och det goda samarbete som genomsyrt styrelsens arbete. Jag ser nu fram mot att få ta del av mitt pensionssparande som funnits i Svensk Handel Pensionskassans förvaltning sedan början av 1990-talet och som visat sig vara ett av mina bästa beslut!

Hans Löwlund
Styrelseordförande, Svensk Handel Pensionskassan

Året i korthet

6 procent

i återbäringsränta i genomsnitt
perioden 2011-2020

6,65 miljarder

kronor i förvaltad kapital 2020

Svar inom

25 sekunder

när du ringer till vår kundservice

Om oss

SH Pension

Vi är den medlemsägda pensionskassan som är specialiserad på företag, företagare och anställda inom handeln. Sedan 1946 har vi arbetat för att göra pension och försäkringar så enkelt och lönsamt som möjligt för våra kunder. Vårt mål är att skapa trygghet för dig både under arbetslivet och som pensionär.

Det naturliga valet för dig inom handeln

Med 75 års erfarenhet har vi gedigen kunskap om handeln som bransch. Det gör att vi kan ge dig trygghet på ett helt annat sätt än våra konkurrenter. Vi vet vilka pensionslösningar som krävs i företag som ofta är familjeägda. Vi förstår också vilka personer som är bärande för företaget och hur man kan minimera risken för att verksamheten ska bli lidande om något oväntat skulle hända.

Vi tar det personligt

När det kommer till att ge personliga råd finns inget så viktigt som den personliga kontakten. Hos oss får du alltid ett personligt bemötande och hjälp som utgår från just dina förutsättningar och önskemål.

Förtroende är allt

Alla våra rådgivare är licensierade via SwedSec, som ställer höga krav på kunskap och etik. Vi har inga provisioner vilket innebär att vi inte tjänar på att rekommendera onödiga försäkringar. Du kan med andra ord vara säker på att vi alltid ger förslag på lösningar som passar just din situation och önskemål. Eftersom vi är en kundägd organisation går dessutom överskottet i vår verksamhet tillbaka till dig som pensionssparar hos oss.



Vårt erbjudande

Pension

I takt med att den allmänna pensionen minskar, blir tjänstepensionen allt viktigare. Som företagare måste du själv ansvara för tjänstepensionen som för många anställda annars ingår i anställningen.

Vi erbjuder tjänstepensionslösningar för både dig och dina anställda.

Traditionell försäkring – vi tar hand om allt

Försäkring med traditionell förvaltning är en enkel och trygg sparform. Alla som sparar med vår traditionella förvaltning får sina pengar placerade på samma sätt, vilket innebär att du inte behöver fatta några egna beslut.

Den största fördelen med traditionell förvaltning är att du blir garanterad en viss pension den dagen försäkringen börjar betalas ut. Vi är dessutom kundägda, vilket innebär att överskottet går tillbaka till dig som pensionssparar hos oss.

Fondförsäkring

Hos oss kan du också placera ditt sparande i ett utvalt sortiment av fonder.

Vårt fondkoncept är för dig som själv vill vara mer aktiv och påverka inriktningen på ditt sparande. Du kan byta fonder när du vill och de fonder du kan välja bland är utvalda för du ska ha goda möjligheter till avkastning, men också kunna sprida dina risker.

Vi hjälper dig i gång med en lösning som passar just dina förutsättningar och önskemål.

Risikförsäkring

Vi vet vilka risker som finns för dig som driver företag. Därför erbjuder vi försäkringar som minimerar risken för att din verksamhet ska drabbas om något skulle hända dig, din personal eller någon av dina familjemedlemmar. För många av våra kunder går familjen och företaget hand i hand. Därför erbjuder vi trygghet för bägge, med försäkringar som:

- Sjukvårdsförsäkringar för dig, din familj och dina anställda, med tillgång till vårdplanering, specialister och privata vårdgivare.
- Gruppörsäkringar för dig och din familj, med ekonomiskt skydd ifall du, din partner eller era barn skulle drabbas av olycksfall, sjukdom eller i värsta fall gå bort.
- Tjänstegrupplivförsäkring för att ge dina anställda och deras familjer trygghet i händelse av bortgång.



”Vi är det kundägda alternativet där alla får personlig kontakt”



Styrelsen och verkställande direktören (vd) för Svensk Handel Pensionskassan, Försäkringsförening, organisationsnummer 802005 - 5631 (nedan benämnd Pensionskassan), får härmed avlämna årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2020. Pensionskassan har säte i Stockholm.

Allmänt om verksamheten

Pensionskassan är en förening som ägs av försäkringstargarna och verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer i en understödsförening.

Koncernen består av moderbolaget Svensk Handel Pensionskassan, Försäkringsförening och det helägda dotterbolaget Svensk Handel Fondförsäkring AB (nedan benämnd Fondförsäkringsbolaget), organisationsnummer 516406 - 0310.

Koncernen tillhandahåller individuella premiebestämda pensionsförsäkringar och ITP-liknande förmånsbestämda försäkringar, för medlemmar i Föreningen Svensk Handel, delägare i bolag eller medlem i annan organisation som är knuten till föreningen

Dessutom tillhandahålls fondförsäkring och riskförsäkringar från fondförsäkringsbolaget

Verksamheten bedrivs i en gemensam organisation för Pensionskassan och Fondförsäkringsbolaget. Ett uppdragsavtal är upprättat mellan företagen och innebär bland annat att Pensionskassan köper rådgivning från Fondförsäkringsbolaget, där samtliga rådgivare inom koncernen är anställda. Fondförsäkringsbolaget i sin tur köper bland annat försäkringsadministration, systemutveckling samt ansvarig aktuarie från Pensionskassan.

Under året har vd Annelie Helsing ersatt tf vd Lena Schelin i Pensionskassan. I Fondförsäkringsbolaget har tf vd David Blocho ersatt tf vd Catrina Ingelstam

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under 2020 beslutade styrelse och föreningsstämma i Pensionskassan att ansöka om ombildning till tjänstepensionsförening. Dessutom har ett inriktningsbeslut fattats att efter det införliva fondförsäkringsverksamheten i tjänstepensionsföreningen genom beståndsöverlåtelse. Året har därför präglats av förberedelser inför Finansinspektionens beslut. Bland annat har Pensionskassans bestånd av privat försäkring överlåtits till SPP, vilket motsvarade tillgångar om drygt 300 Mkr.

Justerat för beståndsöverlåtelsen har det förvaltade kapitalet ökat tack vare en stark avkastning, trots turbulens på finansmarknaderna under första kvartalet. Det innebar att återbäringsräntan i oktober kunde höjas till 4 procent (från 3 procent) för de premiebestämda traditionellt förvaltade försäkringarna.

Under året har en sedan tidigare beslutad konsolidering av kapitalförvaltare fullföljts. Samtliga investeringar förutom innehav i dotterbolag, onoterade innehav och innehav i direktägda fastigheter ingår nu under ett avtal. Parallellt har fastighetsbeståndet koncentrerats till bostadsfastigheter i Stockholm. En strategi som beräknas fullföljas med de sista transaktionerna under första halvåret 2021.

Pensionskassan som tjänstepensionsförening

Det andra tjänstepensionsdirektivet från 2016 (Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 av den 14 december 2016 om verksamhet i och tillsyn över tjänstepensionsinstitut), ofta kallat IORP II-direktivet, har implementerats i Sverige genom Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag. Syftet med IORP II är bland annat att säkerställa att tjänstepensionsföretag är finansiellt sunda, ger ökat skydd och mer information till kunderna, undanröja hinder för gränsöverskridande verksamhet och uppmuntra långsiktiga och ansvarsfulla investeringar.

Lagen innehåller rörelseregler som särskilt gäller för försäkringsföretag som erbjuder tjänstepensionsförsäkringar, det vill säga försäkringar som är knutna till en anställning.

IORP II-direktivet är ett så kallat minimiharmoniseringsdirektiv som ger medlemsländerna möjlighet att införa strängare regler än de som följer av direktivet. Denna möjlighet har utnyttjats av den svenska lagstiftaren.

Som ett led i genomförandet av IORP II-direktivet har Finansinspektionen under 2019 fattat beslut om flera nya och omarbetade föreskrifter och allmänna råd som gäller för tjänstepensionsföretag.

Tillämpningen av lag om tjänstepensionsföretag innebär bland annat att nya nyckeltal för solvens införs. Ett riskbaserat kapitalkrav ställs i relation till kapitalbasen som ett mått på solvenskvot. I det förberedande arbetet har Pensionskassans styrelse redan fastställt ett intervall inom vilket solvenskvoten får variera som ett mått på riskaptit. Riskminimerande åtgärder ska vidtas om solvenskvoten närmar sig den lägre nivån i intervallet. Detta kommer att vara en central del i det löpande riskhanteringsarbetet. Metoden förväntas ge ungefär samma mått på ställning som dagens trafikljussystem, vilket initiala beräkningar bekräftar.

Inom kapitalförvaltningen förtydligas krav på aktsamhet, riskspridning och ägaransvar. Samtidigt öppnas för möjligheten att koppla hållbarhetskrav till investeringsriktlinjerna. Pensionskassan har redan i hög grad anpassat investeringsverksamheten till nya krav. Sedan tidigare finns en process där den aktuella skulden till försäkringstagarna utgör utgångspunkten för tillgångarnas allokering. Avkastningskravet och beslutad riskaptit leder slutligen fram till en normalportfölj för investeringarnas fördelning mellan tillgångsdrag.

Försäkringstekniska avsättningar kommer även fortsättningsvis att vara beräknade med aktsamma antaganden. Dessa antaganden ses över på löpande basis och ändras vid behov för att bättre spegla verkligheten. Den diskontingsränta som används för att värdera försäkringstekniska avsättningar förändras, vilket innebär att försäkringstekniska avsättningar direkt efter omvandlingen förväntas att vara något lägre än idag.

Rapporteringen till tillsynsmyndigheten, EIOPA och ECB kommer att bli väsentligt mer betungande än vad dagens regelverk innebär. Ett omfattande förberedande arbete har genomförts för att kunna leva upp till kravet.

Informationskravet till försäkringstagare och förmåntagare ökar. Det gäller såväl förköpsinformation som, information i samband med nyteckning och värdebesked.

Som tjänstepensionsförening ska de regler om riskhantering som finns i bland annat Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag efterlevas. Reglerna är mer specifika i sin kravställning än de regler som Pensionskassan haft att följa tidigare. Detta innebär att tjänstepensionsföreningen ska upprätthålla ett system för riskhantering som syftar till att säkerställa att organisationen hanterar relevanta risker i verksamheten.

Den övergripande styrningen av tjänstepensionsföreningens riskexponering utgår från föreningens stadgar och interna regler samt den av styrelsen fastställda riskaptiten. Praktiskt hanteras riskerna genom tjänstepensionsföreningens riskhanteringsprocess som är en integrerad del i styrningen av verksamheten. Inom ramen för riskhanteringsprocessen identifieras, värderas, hanteras, övervakas och rapporteras de risker som tjänstepensionsföreningen oundvikligen är föremål för. I tillägg till detta rapporteras incidenter vilka hanteras löpande.

Tjänstepensionsföreningen ska, minst årligen, upprätta en egen risk och solvensbedömning (ORSA). Sammanfattningsvis svarar en ORSA på frågan om föreningens kapitalbas är tillräcklig för att bära de risker som verksamheten för med sig på några års sikt. Verksamhetsplanen stressas genom att effekten av olika scenarios beräknas för att säkerställa att verksamheten har en tillräcklig kapitalbas för att klara händelser som till exempel större börsfall.

Lag (2019:742) om tjänstepensionsföretag ställer krav på fyra centrala funktioner; aktuariefunktionen, riskhanteringsfunktionen, funktionen för regelefterlevnad samt internrevisionsfunktionen. Detta är funktioner som Pensionskassan har sedan tidigare.

De centrala funktionerna syftar till att stödja styrelsen och ledningen i dess arbete med företagsstyrning genom att följa upp exempelvis efterlevnad av interna regler, riskaptit, beräkningsmetoder och organisationens interna styrning och kontroll. I tillägg till detta ska funktionerna ge stöd och råd till verksamheten i relevanta frågor.

Genom att de centrala funktionerna ska vara oberoende av såväl den operativa verksamheten som sinsemellan säkerställs en objektiv bedömning av effektiviteten i tjänstepensionsföreningens företagsstyrningssystem.

En tjänstepensionsförening är ett företag av allmänt intresse. Det innebär bland annat att ett revisionsutskott, med särskilda arbetsuppgifter, ska inrättas eller att styrelsen som helhet utgör revisionsutskott. Vidare ska tjänstepensionsföreningen tillämpa artikel 16 i revisorsförordningen vid val av ny revisor. Revisorsförordningen anger också hur länge samma revisor får anlitas. Slutligen kan inte revisorn entledigas utan saklig grund.

Som tjänstepensionsförening ska den finansiella rapporteringen följa lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Det innebär bland annat ökade krav på upplysningar i årsredovisning och delårsrapport från och med 2021.

I samband med Pensionskassans omvandling till tjänstepensionsförening har nya stadgar beslutats av föreningsstämman under 2020. Stadgarna har omarbetats för att passa en modern tjänstepensionsförening och föreningsstämman har även beslutat att medlemmarna ska företrädas av särskilt utsedda fullmäktige vid föreningsstämman. Till 2021 års föreningsstämma kommer förslag om att tjänstepensionsverksamheten även ska omfatta fondförsäkring att läggas fram för beslut. För att stadgarna ska börja gälla krävs att Finansinspektionen godkänner ansökan om omvandling till tjänstepensionsförening.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Året avslutades med en totalavkastning om 8,7 procent på placeringstillgångarna och förstärkt konsolideringsgrad. Det gjorde det möjligt att höja återbäringsräntan till 6 procent (från 4 procent) från 1 mars för de premiebestämda traditionellt förvaltade försäkringarna

Under mars kompletterades ansökan om ombildning och utökad koncession med uppdaterade uppgifter inför Finansinspektionens beslut. Nästa steg efter ombildning är att ansöka om beståndsöverlåtelse av fondförsäkringsbeståndet. Beståndsöverlåtelser beräknas kunna genomföras under sista kvartalet 2021, därefter inleds processen att avveckla fondförsäkringsbolaget. Det kommer att innebära minskad komplexitet och minskade kostnader då hela verksamheten därefter lyder under samma regelverk.

Den pandemi som pågick under större delen av 2020 och fortfarande pågår har påverkat verksamheten. Alla verksamhetsprocesser har fungerat bra även under perioder då medarbetare har utfört arbetet hemifrån. Nyteckningen har påverkats negativt då dels kundernas behov ändrades och omställningen till digitala möten inte kunde genomföras direkt.

Pensionskassan har fortsatt en stark solvenssituation. Fondförsäkringsbolaget har på grund av större återköp under slutet av 2020 upprättat en extra ORSA-rapport (egen risk och solvensbedömning) Rapporten beslutades av fondförsäkringsbolagets styrelse vid sammanträde i mars 2021 och har skickats till Finansinspektionen. Den extra beräkningen visar precis som tidigare att fondförsäkringsbolagets exponering för risk kopplat till stora negativa förändringar på aktiemarknaderna tillsammans med risken för fortsatta återköp innebär en minskad möjlighet för intjäning. Det i sin tur påverkar kapitalbasen negativt och leder därmed till sjunkande solvenskvot. På kort sikt kommer moderbolaget att tillskjuta kapital om det skulle komma att behövas. Den långsiktiga lösningen är att införa fondförsäkringsverksamheten i den blivande tjänstepensionsföreningen vilket kommer att minska de totala kostnaderna och öka förutsättningarna för en effektiv distribution. På så sätt kommer fondförsäkringsverksamhetens förutsättningar att stärkas och som egen försäkringsgren bidra positivt i tjänstepensionsföreningen.

Nya regler för rapportering och uppföljning avseende hållbarhet införs i mars 2021. De huvudsakliga hållbarhetsindikatorerna som uttalats genom ESA (European Supervisory Authorities) RTS, Annex 1, beaktas i dagsläget inte i investeringsbeslut hos Pensionskassan eller Fondförsäkringsbolaget. Detta är dock ett viktigt område och SH Pension kommer under verksamhetsåret 2021 att ta ställning till hur och på vilket sätt olika hållbarhetsindikatorer ska beaktas framgent.

Sedan tidigare har Pensionskassan antagit investeringsriktlinjer som bland annat berör ansvarsfulla investeringar, vilka exempelvis styr investeringar inom områden som mänskliga rättigheter, arbetsrätt och exkludering av handel med illegala vapen.

Fondförsäkringsbolaget kommer framgent att beakta hållbarhetsfaktorer i det fondutbud som erbjuds.

Utveckling av verksamhet, resultat och ställning, Pensionskassan

Resultatet efter skatt 383 (559) Msek.

Totalavkastning 8,7 % (16 %).

Premieinkomst, brutto 77 (109) Msek.

Placeringstillgångar 6 647 (6 637) Msek.

Försäkringstekniska avsättningar 4 334 (4 540) Msek.

Kapitalbas 2 311 (2 138) Msek.



Försäkringsrörelsen

Traditionell försäkring

Inbetalda premier från traditionellt förvaltd försäkring uppgick under 2020 till 76,7 (109,2) Mkr varav engångspremier inklusive inflyttat kapital utgjorde 15,8 (38,3) Mkr.

Utbetalda försäkringsersättningar uppgick till 412,4 (205,7) Mkr varav drygt 200 Mkr avsåg en beståndsöverlåtelse av privat försäkring till SPP. Ytterligare utbetalningar om 114 Mkr har skett i form av återbäring. Sammantaget innebar beståndsöverlåtelsen att drygt 300 Mkr betalades ut.

Driftskostnaderna summerar till 42,5 (40,1) Mkr vilket motsvarar en förvaltningskostnadsprocent om 0,65 (0,63) procent. Kostnader för ombildning har givit upphov till temporära kostnadsökningar.

Konsolideringsgraden är fortsatt stark både inom premiebestämda och förmånsbestämda försäkringar. Återbäringräntan höjdes därför till 4 procent under oktober för den premiebestämda försäkringen. För förmånsbestämd försäkring tilldelas överskott genom pensionstillägg och fribrevsuppräknning om 1,45 procent vardera.

Som en anpassning till marknadsläget med låga räntor sänktes prognosränta från 3,5 procent till 2,5 procent under året.

Fondförsäkring

Fondförsäkring erbjuds via dotterbolaget vars resultat efter skatt uppgick till -18,0 (5,0) Mkr. Av det avser -15,1 Mkr en upplösning av tidigare års aktiverade anskaffningskostnader. Justerat för det uppgår årets resultat till -2,9 Mkr.

Totalavkastningen blev 7,17 (23,9) procent. Förvaltningskostnadsprocenten uppgick till 2,4 (0,8) vilket i allt väsentligt beror på att tidigare års aktiverade anskaffningskostnader har lösts upp.

Bolagets placeringstillgångar uppgick till 53,6 (80,9) Mkr. Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken uppgick till 1 021 (1324,9) Mkr, vilket också motsvarar försäkringstekniska avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken. Under verksamhetsåret 2019 ökade tillgångarna med drygt 400 Mkr, varav merparten avsåg större engångsbetalda försäkringar. Under 2020 har volymen minskat med drygt 300 Mkr, vilket främst beror på återköp av engångsbetalda försäkringar från 2019 där företagarnas behov av likvida medel ökat på grund de effekter som den pågående pandemin har på deras verksamhet.

Nyckeltalen är fortsatt starka och solvenskvoten var 1,35 (1,44) vid årsskiftet. Kapitalbasen enligt solvens II sjönk under året till 75,8 (85,1) Mkr, främst på grund av sjunkande volymer.

Antal traditionellt förvaltd försäkringar

Antal försäkringar har minskat under året. Det beror till största delen på den beståndsöverlåtelse av privatbeståndet, som har gjorts till SPP.

	2020	2019
Antal försäkringar		
Aktiva	4 596	5 225
Fribrev	13 173	14 273
Under utbetalning	6 302	7 234
Totalt	24 071	26 732

Kapitalförvaltningen

Normalportfölj	Portföljvikt	Avkastning (%)	Index	Skillnad (%)
Aktier (35%)	35,5%	8,6%	6,1%	2,5%
Räntor (30%)	28,5%	3,4%	4,6%	-1,2%
Fastigheter (25%)	36,0%	16,1%	10,1%	5,9%
Alternativa (10%)	-	-	-	-
Totalportföljen	100%	8,7%	5,9%	3,5%

Marknadsutveckling

2020 var ett extremt turbulent år, präglad av oron av effekterna av Corona-pandemin. Under det första kvartalet gick stockholmsbörsen ner nästan 20 procent för att avsluta året med en uppgång om cirka 15 procent. Ur ett historiskt avkastningsperspektiv återfinns motsvarande extrema börsutveckling endast under 1930-talskrisen, börskraschen 1987 och finanskrisen 2008. Förutom aktiemarknaden, upplevde kreditmarknaden likartad turbulens, där exempelvis spreadarna på US High yield var uppe på över 900 baspunkter i slutet av mars, för att avsluta året på mer normala 250 baspunkter. Under första kvartalet sänkte den amerikanska centralbanken sin styrränta med hela 1,5 procentenheter från 1,55 procent till 0.05 procent. Generellt sett inleddes under 2020 en expansiv finans- och penningpolitik i världens länder för att mildra effekterna av Corona-pandemin.

Den traditionella tillgångsportföljens utveckling

Totalavkastningen uppgick under till 8,7 procent (14,6), vilket får anses vara mycket bra under ett sådant turbulent år. Marknadsvärdet på tillgångsportföljen uppgick i slutet av året till 6 647,2 miljoner kronor (6 632,0).

Den goda avkastningen är ett resultat av en väldiversifierad portföljkonstruktion, där samtliga tillgångsslag bidragit positivt till avkastningen.

Avkastningen i aktieportföljen, uppgick till 8,6 procent. Räntebärande placeringar avkastade 3,4 procent. Placeringarna i fastigheter uppvisade en avkastning på 16,1 procent.

Aktieandelen uppgick till 35,5 procent vid årets slut. Inom aktier sker placeringarna i Sverige, globalt och i tillväxtmarknader. Räntebärande placeringar uppgick till 28,5 procent. Räntebärande placeringar sker i den globala räntemarknaden, främst i nominella företagsobligationer med hög kreditvärdighet, sk investment grade, men även till viss del i sub-investment grade.

Andelen i fastigheter uppgick i slutet av året till 36,0 procent.

Under slutet av året beslutades även att inleda investeringar inom alternativa investeringar i onoterade lån och infrastruktur.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten. De risker Pensionskassan exponeras för delas in i följande kategorier: försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, affärsrisker samt strategiska risker. En utförligare beskrivning av risker, riskhantering och osäkerhetsfaktorer finns under not 2.

Förändringar i lagstiftning och de regelverk som styr Pensionskassan avseende pensioner, produkter, skatteavdragsmöjligheter mm kommer att fortsätta vara en osäkerhetsfaktor för Pensionskassans utveckling. Osäkerheten om utvecklingen på främst aktiemarknaderna är det som främst påverkar nyckeltalen.

Totalavkastning

Totalavkastningstabell – Koncernen

Tillgångsslag	200101 Ingående MV Msek	Netto placering Msek	Värdetför- ändring. Msek	201231 Utgående MV Msek	Direkt avkastning. Msek	2020 Total- avkastning Msek	%
Räntebärande	2 205	-305	47	1 946	1	48	
Aktier	3 698	-1 051	349	2 996	8	357	
Alternativa placeringar	32	-1	-1	30	-	-1	
Fastigheter	1 839	274	283	2 396	26	309	
Övrigt*	182	125	-35	272	-10	-45	
S:a placeringar	7 956	-959	643	7 640	25	668	8,5

*Finansiella förvaltningskostnader är tillbakalagda i Totalavkastningstabellen exklusive courtagekostnader.

Tillgångsslaget Övrigt består av bankmedel och onoterade aktier.

Tillgångsslaget Alternativa placeringar är detsamma som absolutavkastande investeringar.

Totalavkastning är beräknad enligt den av Svensk Försäkring rekommenderade Totalavkastningstabellen. I kolumnen för % totalavkastning anges den verkliga avkastningen för perioden, dvs. utan omräkning till årstakt för respektive tillgångsslag.

Totalavkastningstabell – Moderföretaget

Tillgångsslag	200101 Ingående MV Msek	Netto placering Msek	Värdetför- ändring. Msek	201231 Utgående MV Msek	Direkt avkastning. Msek	2020 Total- avkastning Msek	%
Räntebärande	1 845	-201	48	1 692	-	48	
Aktier	2 684	-728	256	2 212	-	256	
Fastigheter	1 839	274	283	2 396	26	309	
Övrigt*	269	113	-35	347	-10	-10	
S:a placeringar	6 637	-542	552	6 647	16	603	8,7

*Finansiella förvaltningskostnader är tillbakalagda i Totalavkastningstabellen exklusive courtagekostnader.

Tillgångsslaget Övrigt består av bankmedel och onoterade aktier.

Totalavkastning är beräknad enligt den av Svensk Försäkring rekommenderade Totalavkastningstabellen. I kolumnen för % totalavkastning anges den verkliga avkastningen för perioden, dvs. utan omräkning till årstakt för respektive tillgångsslag.

Förslag till disposition

Svensk Handel Pensionskassans styrelse föreslår att årets resultat **383 003 558** kronor överförs till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

	Kronor
Ingående konsolideringsfond	1 928 082 814
Avdelning I, premiebestämd traditionell försäkring	328 357 304
Avdelning II, förmånsbestämd traditionell försäkring	54 646 253
Summa	2 311 086 371

Femårsöversikt – Koncernen

	2020	2019	2018	2017	2016
Msek					
Premieinkomst, brutto	76,7	109,2	155,1	124,9	117,4
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	579,0	880,9	-88,6	467,9	393,3
Försäkringsersättningar, brutto	-412,4	-205,7	-200,7	-200,3	-196,9
Driftskostnader	-72,2	-49,7	-43,1	-36,3	-35,4
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	365,0	564,3	-295,2	357,1	126,3
Årets resultat	365,0	563,5	-295,7	356,4	125,8
Ekonomisk ställning					
Placeringstillgångar*	6 659,4	6 632,2	6 020,6	6 333,3	6 747,6
Försäkringstekniska avsättningar	4 334,4	4 540,4	4 366,8	4 256,1	4 259,0
Eget kapital	2 311,0	2 121,0	1 673,1	2 081,2	1 836,0
Kapitalbas för försäkringsgruppen	2 311,0	2 121,0	1 673,1	2 081,2	1 836,0
Erforderlig solvensmarginal för försäkringsgruppen	230,6	242,3	214,8	207,1	207,5
Nyckeltal, %					
Förvaltningskostnadsprocent**	0,9	0,8	0,7	0,56	0,54
Direktavkastning	0,3	0,3	0,3	0,7	0,5
Totalavkastning***	8,5	16,0	-1,6	7,9	6,9
* Inklusive kassa och bank samt upplupen ränta.					
** Samtliga år beräknade med genomsnittligt förvaltad kapital.					
*** Beräknad enligt Totalavkastningstabellen.					

Femårsöversikt – Moderföretaget

	2020	2019	2018	2017	2016
Msek					
Premieinkomst, brutto	76,7	109,2	155,1	124,9	117,4
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	568,0	865,5	-100,1	458,2	386,5
Försäkringsersättningar, brutto	-412,4	-205,7	-200,7	-200,3	-196,9
Driftskostnader	-42,5	-40,1	-32,6	-26,7	-27,3
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	388,3	562,6	-291,0	358,9	131,3
Årets resultat	383,0	558,6	-297,8	354,7	126,0
Ekonomisk ställning					
Placeringsstillgångar*	6 647,2	6 637,3	6 024,9	6 338,6	6 107,6
Försäkringstekniska avsättningar	4 334,4	4 540,4	4 366,8	4 256,1	4 259,0
Eget kapital	2 311,1	2 138,2	1 695,2	2 105,4	1 862,3
Kollektivt konsolideringskapital avd. I	1 307,8	959,9	377,4	811,8	717,6
Kollektivt konsolideringskapital avd. II	418,6	382,5	403,1	415,4	379,8
Kapitalbas	2 311,1	2 138,2	1 695,2	2 105,4	1 862,3
Erforderlig solvensmarginal	174,4	183,4	175,5	171,1	171,0
Nyckeltal, %					
Förvaltningskostnadsprocent**	0,65	0,63	0,53	0,43	0,45
Driftskostnader/premieinkomster	55,4	36,7	21,0	21,4	23,3
Direktavkastning	0,3	0,3	0,2	0,7	0,5
Totalavkastning***	8,7	14,6	-1,5	7,8	6,8
Kollektiv konsolideringsgrad avd. I	129,4	119,7	107,7	117,0	115,4
Kollektiv konsolideringsgrad avd. II	188,6	183,1	214,6	215,4	206,9
Solvensgrad	153,3	147,1	138,8	149,5	143,7
Genomsnittlig återbäringsränta avd. I	3,3	3,2	6,8	6,8	6,7
* Inklusive kassa och bank samt upplupen ränta.					
** Samtliga år beräknade med genomsnittligt förvaltad kapital.					
*** Beräknad enligt Totalavkastningstabellen. Förklaring avd. I samt avd. II se not 1					

Resultaträkning

1 januari – 31 december	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Premieinkomst (efter avg. återförsäkring)	not 3			
Premieinkomst	76 658	109 171	76 658	109 171
Premier för avgiven återförsäkring	–	–	–	–
	76 658	109 171	76 658	109 171
Intäkter från investeringsavtal	4 379	3 500	–	–
Kapitalavkastning, intäkter	not 4	115 758	84 550	101 463
Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk		93 835	239 328	–
Värdeökningar på övriga placeringstillgångar	not 5	554 507	841 252	557 520
		648 342	1 080 580	838 447
Försäkringsersättningar (efter avg. återförsäkring)	not 6			
Utbetalda försäkringsersättningar				
– Efter avgiven återförsäkring		–419 766	–198 400	–419 766
– Förändring i avsättning för oreglerade skador		7 407	–7 292	7 407
		–412 358	–205 692	–412 358
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avg. återförsäkring)				
Livförsäkringsavsättning	not 7	198 596	–166 314	198 596
Försäkringsteknings avsättning för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk		–93 835	–239 328	–
		104 761	–405 642	198 596
				–166 314
Driftskostnader	not 8	–72 157	–49 689	–42 534
Kapitalavkastning, kostnader	not 9	–91 267	–44 940	–91 012
Övriga tekniska poster (efter avg. återförsäkring)				
Avkastningsskatt	not 10	–9 145	–7 528	–
		–9 145	–7 528	–
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		364 971	564 310	388 333
Skatt på årets resultat	not 10	–	–785	–5 248
Skatt, föregående år		–	–	–81
				488
Årets resultat		364 971	563 525	383 004
Årets totalresultat		364 971	563 525	383 004

Resultatanalys Livförsäkringsrörelsen 2020

Moderföretaget

	Avgiftsb. försäkring TJP	Avgiftsb. försäkring ÖVR	Avgiftsb. PB- försäkring	Förmånsb. försäkring	Förmånsb. sjuk och pb försäkring	Totalt
Belopp i Ksek						
Premieinkomst (efter avg. återförsäkring)	68 961	1 683	262	5 188	564	76 658
Kapitalavkastning, intäkter	73 198	14 879	35	13 158	193	101 463
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	402 208	81 758	193	72 302	1 059	557 520
Försäkringsersättningar (efter avg. återförsäkring)	-153 203	-248 866	-405	-16 819	6 935	-412 358
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avg. återförsäkring)	-16 137	227 380	0	-12 647	0	198 596
Driftskostnader	-32 949	-6 698	-16	-2 830	-41	-42 534
Kapitalavkastning, kostnader	-65 659	-13 347	-31	-11 802	-173	-91 012
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-	-	-	-	-	-
Resultat före skatt	276 419	56 789	38	46 550	8 537	388 333
Skatt	-3 846	-782	-	-701	-	-5 329
Årets resultat	272 573	56 007	38	45 849	8 537	383 004

Balansräkning

1 januari – 31 december	Koncernen		Moderföretaget		
	2020	2019	2020	2019	
Belopp i Ksek					
Tillgångar					
Immateriella tillgångar					
IT system	not 11	4 082	5 315	4 082	5 315
Summa		4 082	5 315	4 082	5 315
Placeringsstillgångar					
Byggnader och mark	not 12	2 395 687	1 838 798	2 395 687	1 838 798
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag					
– Aktier och andelar i koncernföretag	not 13	–	–	3 907 037	4 628 589
Andra finansiella placeringstillgångar					
– Aktier och andelar	not 14	2 298 589	2 682 608	146 057	84 472
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	not 15	1 741 812	2 009 467	–	–
Summa		6 436 088	6 530 873	6 448 781	6 551 859
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk					
Fondförsäkringstillgångar	not 16	1 020 980	1 324 903	–	–
Summa		1 020 980	1 324 903	–	–
Fordringar					
Övriga fordringar		41 425	56 760	38 745	70 820
Summa		41 425	56 760	38 745	70 820
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	not 17	1 843	2 786	1 238	843
Kassa och bank		223 280	101 320	198 388	85 443
Summa		225 123	104 106	199 626	86 286
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 654	18 013	2 649	2 693
Summa		2 654	18 013	2 649	2 693
Summa tillgångar		7 730 352	8 039 970	6 693 883	6 716 973



Balansräkning

1 januari – 31 december	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital				
Konsolideringsfond	1 946 043	1 557 520	1 928 083	1 579 642
Årets resultat	364 971	563 325	383 004	558 573
Summa	2 311 014	2 121 045	2 311 087	2 138 215
Försäkringstekniska avsättningar				
(före avgiven återförsäkring)	not 18			
Livförsäkringsavsättning, avd. I	3 886 424	4 097 667	3 886 424	4 097 667
Livförsäkringsavsättning, avd. II	443 483	430 836	443 483	430 836
Oreglerade skador	4 500	11 907	4 500	11 907
Summa	4 334 407	4 540 410	4 334 407	4 540 410
Skulder				
Fondförsäkringsåtaganden	not 16	1 020 980	1 324 903	–
Övriga skulder	not 19	57 668	43 268	42 633
Summa	1 078 649	1 368 171	42 633	29 086
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	not 20	6 283	10 344	5 756
Summa	6 283	10 344	5 756	9 262
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	7 730 352	8 039 970	6 693 883	6 716 973



Redogörelse för förändringar i eget kapital

2020	Konsolideringsfond	Årets resultat	Totalt EK**
Belopp i Ksek			
Koncernen			
Ingående balans 2020-01-01	1 557 520	563 525	2 121 045
Disposition av 2019 års resultat	563 325	-563 325	-
Utbetald återbäring	-114 470	-	-114 470
Korrigerig samt beståndsöverlåtelse	-60 532	-	-60 532
2020 års resultat enligt resultaträkningen	-	364 971	364 971
Summa	1 946 043	341 971	2 311 014
Moderföretaget			
Ingående balans 2020-01-01	1 579 642	558 573	2 138 215
Disposition av 2019 års resultat	558 573	-558 573	-
Utbetald återbäring	-114 470	-	-114 470
Beståndsöverlåtelse	-95 663	-	-95 663
2020 års resultat enligt resultaträkningen*	-	383 004	383 004
Summa	1 928 082	383 004	2 311 086
2019	Konsolideringsfond	Årets resultat	Totalt EK**
Belopp i Ksek			
Koncernen			
Ingående balans 2019-01-01	1 968 821	-295 703	1 673 118
Disposition av 2018 års resultat	-295 703	295 703	-
Utbetald återbäring	-115 598	-	-115 598
2019 års resultat enligt resultaträkningen*	-	563 525	563 525
Summa	1 557 520	563 525	2 121 045
Moderföretaget			
Ingående balans 2019-01-01	1 993 025	-297 785	1 695 240
Disposition av 2018 års resultat	-297 785	297 785	-
Utbetald återbäring	-115 597	-	-115 597
2019 års resultat enligt resultaträkningen*	-	558 573	558 573
Summa	1 579 643	558 573	2 138 216
* Totalresultatet överensstämmer med årets resultat.			
** Föreningen kan inte dela ut medel varför allt eget kapital är bundet eget kapital. Allt överskott tillhör försäkringstagarna och allokeras till dem.			

Kassaflödesanalys

Koncernen

	2020	2019
Belopp i Ksek		
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt 1)	364 972	564 310
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet 2)	-753 384	-678 133
Betald skatt	-9 145	-785
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder	-397 557	-114 608
Nettoinvestering i finansiella placeringstillgångar	1 048 188	60 857
Premier minskat med ersättningar via balansräkningen	-397 748	185 971
Förändring av rörelsefordringar	32 870	-27 669
Förändring av rörelseskulder	10 338	15 979
Utbetald återbäring	-210 131	-115 597
Kassaflöde från den löpande verksamheten	121 960	4 933
Årets kassaflöde	121 960	4 933
Likvida medel vid årets början	101 320	96 387
Likvida medel vid årets slut 3)	223 280	101 320
Noter till kassaflödesanalysen		
1) Erhållna rabatter	9 038	8 383
2) Värdeförändring placeringstillgångar	-642 668	-1 090 846
Förändring försäkringsavsättningar/oregl. skador	-110 937	412 934
Justering återförsäkr.	221	-221
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	-753 384	-678 133
3) Likvida medel består av kassa och bank		
Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod; den utgår från resultat före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen.		



Kassaflödesanalys

Moderföretaget

	2020	2019
Belopp i Ksek		
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt 1)	388 333	562 645
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet 2)	-757 849	-675 875
Betald skatt	-5 329	-4 072
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av tillgångar och skulder	-374 845	-117 302
Nettoinvestering i finansiella placeringstillgångar	654 923	244 291
Förändring av rörelsefordringar	32 957	-18 072
Förändring av rörelseskulder	10 041	13 846
Utbetald återbäring	-210 131	-115 597
Kassaflöde från den löpande verksamheten	112 945	7 166
Årets kassaflöde	112 945	7 166
Likvida medel vid årets början	85 443	78 277
Likvida medel vid årets slut 3)	198 388	85 443
Noter till kassaflödesanalysen		
1) Erhållna rabatter	-	-
2) Värdeförändring placeringstillgångar	-551 846	-849 481
Förändring livförsäkringsavsättningar/oregl skador	-206 003	173 606
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	-757 849	-675 875
3) Likvida medel består av kassa och bank.		
Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod; den utgår från resultat före skatt justerat för icke likvidpåverkande poster samt förändringar i balansräkningen.		

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper för koncernen

Allmän information

Årsredovisningen avges per den 31 december 2020 och avser Svensk Handel Pensionskassan, försäkringsförening som är en understödsförening med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Regeringsgatan 60, 103 29 Stockholm och organisationsnummer är 802005-5631. Föreningsstämma kommer att hållas den 17:e maj 2021. SH Fondförsäkring AB är ett helägt dotterbolag till SH Pensionskassan. Fondförsäkringsbolaget har sitt säte i Stockholm.

Grund för rapportens upprättande

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26. Vidare tillämpas RFR 1 kompletterande redovisningsregler för koncerner, samt tillämpliga International Financial Reporting Standards (IFRS) och IFRIC-tolkningar sådana de antagits av EU.

Föreningen samt koncernen tillämpar endast IFRS samt IFRIC-tolkningar som trätt i kraft innan år 2015.

Svensk Handel Pensionskassan tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses antagna internationella redovisningsstandarder med begränsningar som följer av FFFS och RFR 2. Det innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag gällande understödsföreningar.

Funktionell valuta och rapportvaluta

Koncernens finansiella rapporter presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Redovisningsstandarder som träder i kraft för tillämpning efter bokslutsdagen

I samband med den förestående omvandlingen till tjänstepensionsförening kommer föreningen börja tillämpa Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2019:23. Enligt en inledande analys är bedömningen att den inte kommer innebära några väsentliga skillnader i hur moderföretaget eller koncernen redovisar, värderar eller presenterar några transaktioner eller balanser i de finansiella balanserna. Dock kommer tillämpningen innebära att föreningen måste börja tillämpa IFRS 9 senast 1 januari 2023.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Försäkringsföretaget gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet.

Det är främst beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och värderingen av placeringstillgångar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår vilket behandlas i huvuddrag nedan.

1. Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs. Livförsäkringsavsättningar motsvarar sannolikhetsvägda och diskonterade framtida kostnader i form av försäkringsersättningar, driftskostnader samt skattebetalningar. Metoden och dess antaganden följs upp löpande minst en gång per år. Antaganden om dödlighet, ränta, sjuklighet, avkastningsskatt, fribrevsläggning, driftskostnader och annullationer är väsentliga. För den del av avsättningarna som avser inträffade men ej rapporterade skador finns en osäkerhet i det verkliga utfallet, se vidare i noten om risker.

2. Verkligt värde på finansiella instrument

Verkligt värde på finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av värderingstekniker. Koncernen väljer ut ett flertal metoder och gör antaganden som huvudsakligen baseras på de marknadsvillkor som föreligger på respektive balansdag, se vidare not 1 redovisnings- och värderingsprinciper för koncernen.

3. Verkligt värde på byggnader och mark

Verkligt värde på byggnader och mark beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs, se vidare not 1 redovisnings- och värderingsprinciper för koncernen.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretaget redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder.

Redovisning av försäkringsavtal och investeringsavtal

Individuella försäkringar (avd 1) och ITP (avd 2)

Koncernen har gjort en bedömning av samtliga avtal för att se om det föreligger betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare. I de fall det föreligger betydande försäkringsrisk redovisas avtalet som ett försäkringsavtal, övriga klassas som investeringsavtal. Då de flesta försäkringsavtal och samtliga investeringsavtal ger försäkringstagaren möjlighet till återbäring som komplement till garanterade ersättningar kommer samtliga avtal, även investeringsavtalen, redovisas som försäkringsavtal.

Fondförsäkringar

Koncernen har gjort en genomgång av samtliga försäkringskontrakt. Genomgången har resulterat i att samtliga fondförsäkringskontrakt i koncernen redovisas som investeringsavtal i redovisningen, dvs som finansiella skulder. Investeringsavtal är avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget. Detta innebär att premieinbetalningar redovisas direkt mot fondförsäkringsåtaganden i balansräkningen medan avgifter uttagna av kontrakten redovisas som intäkter från investeringsavtal. Värdering av fondförsäkringsåtaganden sker enligt tidigare principer (se nedan).

Försäkringstekniska poster

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas inbetalda belopp under räkenskapsåret avseende försäkringsavtal.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningen beräknas enligt i stadgarna fastställda grunder. Denna värdering sker enligt aktsamma principer i enlighet med EU:s tjänstepensionsdirektiv. Avsättningarna motsvarar det förväntade kapitalvärdet av garanterade åtaganden enligt försäkringsavtalen, minskat med motsvarande värde för avtalade premier. Beräkningarna görs med hänsyn till tidpunkterna vid vilka kassaflödena utgår och med aktsamma antaganden om ränta, dödlighet, driftskostnader och avkastningsskatt. Antagandena om ränta görs i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:8 om val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar. Antagandena om dödlighet görs i enlighet med branschgemensam standard (DUS 2007). Antaganden om driftskostnader och skatt görs på grundval av pensionskassans erfarenheter.

Förlustprövning

Då de försäkringstekniska avsättningarna i sin helhet görs på aktsamma grunder, som också anses vara realistiska, bedöms det redovisade värdet på avsättningarna vara tillräckligt högt upptaget i böckerna jämfört med en motsvarande realistisk värdering.

Oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador görs enligt aktsamma principer i enlighet med EU:s tjänstepensionsdirektiv. Avsättning görs dels för inträffade, rapporterade, ännu ej slutreglerade sjukfall, dels för ännu ej rapporterade, men förmodat inträffade, sjukfall (IBNR). Avsättningarna för inträffade, rapporterade sjukfall motsvarar det förväntade kapitalvärdet av garanterade åtaganden enligt försäkringsavtalen. Beräkningarna görs med hänsyn till tidpunkterna vid vilka kassaflödena utgår och med aktsamma antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. För antagandena gäller detsamma som vid livförsäkringsavsättning, med tillägg att antagandena om sjuklighet (tillfrisknandeintensitet) görs i enlighet med branschgemensam standard (SUS 2007). För avsättning för ännu ej rapporterade sjukfall (IBNR) används antagande om fördröjning i rapportering av sjukskador grundat på Pensionskassans erfarenhet.

Fondförsäkringsåtaganden

Fondförsäkringsåtaganden motsvarar förpliktelserna enligt investeringsavtalen och utgör vid varje tidpunkt summa verkligt värde av fondandelar som hänför sig till gällande investeringsavtal, samt de medel som ännu ej omvandlats till fondandelar med avdrag för upplupna avgifter.

Återbäring och pensionstillägg

Koncernen har gjort bedömningen att den möjlighet som ges till kunderna att erhålla ytterligare försäkringsförmåner utöver de garanterade, utgör diskretionära delar i enlighet med definitionen i IFRS 4. Företaget förfogar över beslutanderätten till de diskretionära delarna, dvs. återbäring och pensionstillägg, när det gäller såväl tidpunkt som belopp.

De diskretionära delarna redovisas som en del av konsolideringsfonden till dess att de tilldelats försäkringstagarna. En tilldelning av återbäring och pensionstillägg redovisas som en minskning av konsolideringsfonden.

Skälighets- och contributionsprincipen tillämpas vid fördelning av överskott. Fördelning av överskott inom premiebestämd traditionell försäkring sker med hjälp av återbärringsränta. Återbärringsräntan bestäms utifrån bland annat förväntad avkastning, aktuell konsolideringsgrad samt rådande marknadsläge i enlighet med gällande konsolideringspolicy. Inom förmånsbestämd försäkring fördelas överskott genom uppräknig av pensioner och fribrev årligen. Uppräknig följer KPI om ekonomin tillåter. Konsolideringsfonden uppgår till drygt 2,3 Msek varav cirka 600 Msek är preliminärt fördelade medel.

Driftskostnader

Driftskostnader redovisas funktionsuppdelade i resultaträkningen. Administrationskostnader och upplupna anskaffningskostnader redovisas under posten driftskostnader samt i övrigt under kapitalavkastning, kostnader.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna försäkringsavtal. Premierna periodiseras så att kostnaderna fördelas till den period som försäkringskyddet avser. Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning, intäkter

Posten avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under posten redovisas kostnader för placeringstillgångar och omfattar driftskostnader för byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

Orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar är den orealiserade vinsten den positiva skillnaden mellan marknadsvärdet och anskaffningsvärdet och den orealiserade förlusten den negativa skillnaden mellan marknadsvärdet och anskaffningsvärdet. Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Vid avyttring av värdepapper återföres tidigare orealiserade värdeförändringar.

Skatter

Under posten skatt på årets resultat redovisar koncernen inkomstskatt hänförlig till dotterbolaget. Avkastningsskatt redovisas under posten övriga tekniska poster och har beräknats på kapitalunderlaget vid räkenskapsårets ingång, enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Immateriella tillgångar

Investeringar för försäkringsverksamheten i egenutvecklad programvara, kopplade till nyutveckling, aktiveras. I de fall utgifterna avser underhåll av befintliga IT-system sker kostnadsföring löpande. Utvecklingskostnaderna skrivs av när tillgången tas i drift med beräknad nyttjandeperiod på 5 år, avskrivning sker då linjärt under fem år. Prövning av nedskrivningsbehov sker när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde och avskrivning sker då i motsvarande grad, den görs även årligen.

Byggnader och mark

Koncernens samtliga fastigheter är förvaltningsfastigheter, vilka är värderade till verkligt värde i balansräkningen med samtliga värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Hyresintäkter periodiseras linjärt över hyresperioden och redovisas under kapitalavkastning, intäkter och fastighetskostnaderna under kapitalavkastning, kostnader.

Koncernen redovisar förvaltningsfastigheter till verkligt värde, det vill säga till det marknadsvärde som vid en oberoende värdering har åsatts fastigheterna. Samtliga fastigheter marknadsvärderas vid årsskiftet enligt värderingshandledning och följer riktlinjerna för MSCI/IPD (Svenskt Fastighetsindex). Vi använder oss av ett externt värderingsföretag, där alla värderare är auktoriserade av Samhällsbyggarna. Flera av värderarna är även certifierade enligt den internationella organisationen RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors). Alla fastighetsvärden är resultatet av värderingsföretagets bedömningar vid en given tidpunkt, värdetidpunkten 31 december 2020.

Värderingsföretaget har i sina värdebedömningar utgått från kassaflödesmetoden med stöd i en ortsprisanalys. I koncernens fall har verkligt värde bedömts via en kassaflödesanalys för flertalet fastigheter. En kassaflödesanalys baseras på uppskattningar av en fastighets avkastningsförmåga. Metoden innebär att förväntade framtida betalningsströmmar och restvärden nuvärdesberäknas.

Dock bör man notera att prisbilden för bostadsfastigheter i Stockholms innerstad främst styrs av kvadratmeterpriser och inte avkastningskrav. De applicerade direktavkastningskraven för fastigheterna i Stockholm är därmed, i denna typ av kalkyl, snarare hjälpmedel att nå de kvadratmeterpriser som motsvarar de analyserade jämförelseköpen, än absoluta sanningar.

Finansiella tillgångar och skulder

Köp och försäljningar redovisas på affärsdagen. Med affärsdag avses likviddag.

Andra finansiella placeringstillgångar

Andra finansiella placeringstillgångar, förutom derivat, har identifierats som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen p g a att det är så koncernen följer upp utvecklingen på dessa tillgångar. Upplupen ränta redovisas separat. Derivat klassificeras som innehav för handel och värderas också till verkligt värde. Onoterade aktier värderas till verkligt värde.

Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär risk

Dessa tillgångar består av försäkringstagarnas investeringar i fondförsäkringar. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Övriga fordringar och skulder

Tillgångar och skulder är värderade initialt till verkligt värde inklusive transaktionskostnader och i efterföljande perioder till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar och skulder tas bort från balansräkningen när äganderätten att erhålla kassaflöden upphört.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar avser inventarier och redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, 3 år avseende datainventarier samt 5 år avseende kontorsinventarier.

Pensioner

Koncernens pensionsplaner för egen personal är tryggade genom förmånsbestämda försäkringsavtal. Dessa avtal ingår i avsättningen för avd 2 (ITP) med en konsolideringsgrad på 183,1 procent. Pensionsplanerna redovisas som avgiftsbestämda, och avgifter avseende tjänstepensioner redovisas som en kostnad i den takt de intjänats.

Tillkommande redovisnings- och värderingsprinciper för moderföretaget

Grund för rapportens upprättande

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26, samt RFR2.

Aktier och andelar i koncernföretag

Koncernen har under 2018 ändrat redovisningsprincip för innehav av aktier och andelar i koncernföretag. De redovisas fr o m 2018 till marknadsvärde, istället för som tidigare till anskaffningsvärde. Pensionskassan är enda andelsägare i SH Pension Investment Fund. Då tidigare direktinvesteringar i externa fonder samlats i den nya fonden blir följden att de redovisas som aktier och andelar i koncernföretag, istället för som andra finansiella placeringstillgångar.

Innehavet i det helägda dotterföretaget Svensk Handel Fondförsäkring AB, org.nr. 516406-0310, redovisas till marknadsvärde per 2020-12-31, som en konsekvens av den förändrade redovisningsprincipen. Per 2020-12-31 har värdet skrivits ner avseende innehavet i Fondförsäkringsbolaget, som en förberedelse inför beståndsöverlåtelse av fondförsäkringsverksamheten, in i den nya tjänstepensionsföreningen.

Not 2 Riskhantering och finansiella instrument

I förvaltningsberättelsen beskrivs Koncernens riskorganisation. I not 2 beskrivs de olika riskernas beskaffenhet och konsekvenser vid olika scenarion.

Rapportering av risk

De två försäkringsföretagen styrs av ett flertal legala krav. Finansinspektionen är tillsynsmyndighet. Varje kvartal rapporteras det in uppgifter om bl.a. kapitalbas och solvens till Finansinspektionen. Pensionskassan rapporterar också i det s.k. trafikljustestet, vilken innebär att tillgångar och skulder stressas för att kontrollera att företagen klarar av sina åtaganden i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. En daglig finansiell rapport levereras till Koncernen från vår externa samarbetspartner Mercer, avseende innehavet i SH Pension Investment Fund. I rapporten framgår hur placeringstillgångarna har utvecklats i moderföretaget samt riskmätning via olika riskmått som ex. volatilitet och solvensgrad.

Risker i försäkringsverksamheten och driftskostnadsrisk

Koncernens försäkringsrisker består av dödlighetsrisk, sjukfallsrisk samt annullationsrisk. Försäkringsrisken allmänt består i att de antaganden om skadeutfall som legat till grund för beräkningar av premier och avsättningar avviker från faktiskt utfall.

De avgifter som tas ut ur försäkringarna och den förräntning av inbetalda premier som därefter är garanterad går inte att ändra i efterhand och därmed ställs särskilt höga krav på att utställda garantier är grundade på en korrekt bedömning av det framtida riskutfallet i stort. Mer specifikt är det just riskavgifterna som beror på antagandena om försäkringsriskernas beskaffenhet och storlek.

Dödlighetsrisken i verksamheten är av två olika slag. Dels finns en risk för underskattning av livslängden för de försäkrade som kan leda till att uppsamlade pensionsmedel i kollektivet av ålderspensionssparare inte räcker till för att utbetala de utlovade pensionsförmånerna. Dels finns också en risk för överskattning av livslängderna som i så fall kan leda till att de dödsfallsförmåner som utfästs i form av efterlevandepensioner inte täcks av de riskpremier som debiterats för de försäkringar som ingår i kollektivet av dödsfallsförsäkringar.

Dessa risker hanteras genom noggrann, löpande monitorering av skadeutfallet i fråga, och genom användandet av dödlighetsantaganden som bygger på detaljerade studier av observerade livslängder hos individer i det svenska försäkringskollektivet. Dessa återkommande studier genomförs på bred basis av berörda branschorganisationer och resultatet av dem tas tillvara av Koncernen för användning vid pris- och reservsättning.

Sjukfallsrisken i Koncernens affärer berör premiebefrielsemomentet i avdelning 1 (de premiebestämda individuella försäkringarna) och sjukförsäkring och premiebefrielse i avdelning 2 (frivillig ITP-försäkring). Riskrörelsen i den senare avdelningen är kollektivt buret, i den meningen att principen om utjämnad premie över kollektivet tillämpas, oberoende av både ålder och kön. Premien är, liksom förmånen, lönerelaterad och föremål för översyn genom uppföljning av skadeutfallet.

Vid inträffade och konstaterade sjukfall görs en reservavsättning som är avsedd att räcka till för att täcka de utbetalningar som det aktuella sjukfallet förväntas medföra. Det görs också en schabloniserad avsättning för inträffade men ännu ej registrerade sjukfall (IBNR), som bygger på ett underbyggt antagande om den normala fördröjningen från det att ett sjukfall inträffar till dess att det registreras i systemet.

Även beträffande premiebefrielseskador i avdelning 1 görs avsättningar för inträffade sjukfall, både kända och ännu ej kända, på motsvarande sätt.

Den tredje typen av försäkringsrisk som Koncernen har att hantera är annullationsrisk, det vill säga risken att tecknade försäkringar sägs upp i förtid på försäkringstagarens eget initiativ, vilket skulle minska koncernens intäkter. Uppsägning kan ske antingen på grund av återköp, flytt av försäkring och fribrev.

Återköp är i princip inte tillåtet för pensionsförsäkringar, så annullationer av denna anledning förekommer i liten utsträckning i Koncernen. Flytt av försäkring är tillåtet från Koncernen på delar av beståndet av individuella försäkringar.

Driftskostnadsrisken består i att avgiftsuttaget inte svarar mot Koncernens verkliga driftskostnader beroende på att försäkringsbeståndet inte utvecklas som förväntat. Denna risk är den största risken för Koncernens fondförsäkringsverksamhet då denna del fortfarande befinner sig i ett uppbyggnadsskede.

Kapitalkraven (enligt FI:s trafikljusmodell) nedan avser endast moderföretaget då fondförsäkringsbolagets försäkringsrisker är försumbara.

I tabellen visas hur de försäkringstekniska avsättningarna förändras om dödligheten, sjukligheten eller annullationer förändras enligt ett visst scenario. Kapitalkravet påverkar resultat och eget kapital.

Dödssannolikheten som bygger på dödlighetsantaganden enligt DUS 06 antas minska med 20 %. En minskad dödsfallssannolikhet innebär minskade avsättningar för dödsfallsförsäkringar och ökade avsättningar för livsfallsförsäkringar. I tabellen visas det sammanvägda resultatet. Det är en tabell som används för Finansinspektionens trafikljusstest, som är en stresstest för finansiella risker och försäkringsrisker. Sjukligheten stressas genom att ettårssannolikheten för insjuknande ökas med 50 %, sannolikheten att sjukfall upphör minskas med 20 % och invaliditetsgraderna ökas med 20 %.

Tabellen visar också diversifieringseffekten mellan de olika riskerna.

Kapitalkrav försäkringsrisker enligt trafikljusmodellen

Riskområde (Ksek)	2020-12-31	2019-12-31
Dödlighet	129 394	133 030
Sjuklighet	7 852	12 082
Annulation	3 935	3 070
– Diversifieringseffekt	–8 582	–10 849
Totalt kapitalkrav	132 599	137 333

Finansiella risker

De för Koncernen betydande finansiella riskerna består av ränterisk, aktiekursrisk, fastighetspriserisk, kreditrisk, valutakursrisk samt likviditetsrisk. Nedan följer en sammanställning av de olika instrumenten samt tillhörande risker. Samtliga framräknade belopp påverkar resultat och eget kapital. Placeringstillgångar och avsättningar där livförsäkringstagaren bär placeringsrisken är exkluderade pga. att dessa poster inte påverkar koncernens finansiella risk.

Ränterisk

Skillnaden i löptid (duration) mellan tillgångar och skulder avgör hur stor den totala ränterisken är.

Svenska räntebärande placeringarnas duration var vid årets slut 0,3 (3,4) år och de utländska placeringarnas duration var 5,5 (3,1) år. Vid en marknadsränteförändring motsvarande +/- 100 baspunkter sjunker/ökar värdet på räntebärande värdepapper med 93 (67) Msek.

I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om aktsamma antaganden vid beräkning av FTA för tjänstepension tillämpar koncernen en räntekurva som bestäms av marknadsnoterade swapräntor.

Marknadsräntorna påverkar i hög grad värdet av försäkringstekniska avsättningarna, och under 2020 sjönk räntorna och vi har ett lågränteläge.

Marknadsvärdet på försäkringstekniska avsättningar var 4 334(4 540) Msek. Durationen var 11,2 (11,4) år. Vid en marknadsränteförändring motsvarande +100 baspunkter sjunker värdet på avsättningen med 360 (399) Msek. Vid en marknadsränteförändring motsvarande - 100 baspunkter ökar värdet på avsättningen med 58(195) Msek.

Koncernen har i moderföretagets placeringsriktlinjer angivit att tillgångar med räntexponering, dvs räntebärande värdepapper och ränteswapar, ska förändras med minst 25 % av motsvarande värdeförändring i FTA.

2020 Räntekänslighet

(1 % ränteförändrings påverkan på verkligt värde för moderföretaget)

MSEK	Med derivat	Utan derivat
Tillgångar	93	93
Försäkrings- tekniska avsättningar	54	54
Matchning	172 %	172 %

2019 Räntekänslighet

(1 % ränteförändrings påverkan på verkligt värde för moderföretaget)

MSEK	Med derivat	Utan derivat
Tillgångar	67	67
Försäkrings- tekniska avsättningar	195	195
Matchning	34 %	34 %

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska eller andra faktorer. Aktiekursrisk motverkas främst genom en diversifiering av Koncernens aktieportfölj genom att i stor utsträckning använda fond-i-fond fonder för aktie-exponering, se not 15. Vid en kursuppgång/nedgång på 10 procent ökar/sjunker värdet på aktieportföljen med 247 (269) Msek.

Fastighetsprisrisk

Koncernen har valt att placera i bostadsfastigheter i storstadsregioner för att minska fastighetsprisrisken, se not 13. Dessutom har koncernen även en fastighetsfond.

Vid en prisuppgång/nedgång på 10 procent ökar/sjunker fastigheternas värde med 240 (184) Msek.

Kreditrisk

Med kreditrisk menas att motparten inte kan fullgöra sina betalningar, vilket skulle leda till kreditförluster. För att minska kreditrisken placerar Koncernen i fond-i-fond fonder så att exponeringen av enskilda innehav minskas. Marknadsvärdet av tillgångar med kreditrisk vid årets slut var 1 742 (2 009) Msek.

Valutakursrisk

Med valutakursrisk avses den påverkan som valutaförändringar har på värdet av de placeringstillgångar som är placerade i utländsk valuta. För att hantera valutakursrisken placerar Koncernen i fond-i-fond fonder där ett stort antal valutor förekommer för att undvika stor exponering mot en valuta. Marknadsvärdet av tillgångar i utländsk valuta (utan valutasäkring) vid årets slut var 1 894 (1 200) Msek av samtliga placeringstillgångar. Vid en kursuppgång/nedgång på 10 procent ökar/sjunker värdet på tillgångarna med 189 (120) Msek.

Likviditetsrisk

Koncernens strategi är att i så stor utsträckning som möjligt matcha förväntade in- och utbetalningar. Huvuddelen av Koncernens investeringar är placerade i likvida tillgångar, vilket innebär att de med kort varsel kan säljas. Koncernen har säkerställt att alltid ha tillräckligt med likvida medel för att hantera kassaflödena.

För Koncernen ser kontraktuellt kassaflöde ut enligt nedan:

2020	0- 3 mån	3 mån-1 år	1 -5 år	5-10 år	11 år +
Försäkringsteknisk avsättning, diskonterat	31 319	163 596	979 999	1 002 510	2 156 982
Fondförsäkringsåtaganden	18 687	34 389	229 415	250 724	487 765
Skulder, odiskonterat	63 951	–	–	–	–
Total	113 957	197 985	1 209 414	1 253 234	2 644 747
2019	0- 3 mån	3 mån-1 år	1-5 år	5-10 år	11 år +
Försäkringsteknisk avsättning, diskonterat	34 784	182 513	1 068 044	1 035 278	2 219 791
Fondförsäkringsåtaganden	13 348	33 645	225 241	343 874	708 794
Skulder, odiskonterat	53 612	–	–	–	–
Total	101 744	216 158	1 293 285	1 379 152	2 928 585

Operativa risker

Med operativa risker menas brister i intern kontroll, mänskliga fel samt brister i arbetsprocesser mm. En viktig del av riskhanteringen är processarbetet. Den operativa riskorganisationen ska säkerställa att företagets processarbete fungerar tillfredställande utifrån ett riskperspektiv. Processerna är utgångspunkten för riskanalysen, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner.

En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar inom ramen för riskminimering. I riskkommitténs arbete och analys har speciellt risken för personberoende belysts. Åtgärder har genomförts för att minska personberoendet med bl. a dokumentation och backuplösning. Nytt arbetssätt med arbete i avdelningsöverskridande team har även införts.

Följande tabell visar Koncernens tillgångar och skulder, värderade till verkligt värde per 31 december

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar Ksek				
2020				
Fastigheter			2 395 687	2 395 687
Aktier och andelar	2 152 532	146 057		2 298 589
Oblig. och andra räntebärande vp		1 741 812		1 741 812
Fondförsäkringstillgångar	1 020 980			1 020 980
Bankmedel	223 280			223 280
Skulder				
Fondförsäkringsåtaganden	1 020 980			1 020 980
2019				
Fastigheter			1 838 798	1 838 798
Aktier och andelar	2 598 136	84 472		2 682 608
Oblig. och andra räntebärande vp		2 009 467		2 009 467
Fondförsäkringstillgångar	1 324 903			899 825
Bankmedel	101 320			101 320
Skulder				
Fondförsäkringsåtaganden	1 324 903			1 324 903

- Förändringen i nivå 3 tillgångar avser orealiserad värdeförändring i fastighetsinnehav. Samtliga fastigheter avser förvaltningsfastigheter till verkligt värde. Dessa värderas av oberoende värderare, enligt värderingshandledning. De följer riktlinjerna för Svenskt fastighetsindex. Se vidare under not.1, värderingsprinciper byggnader och mark.
- Onoterade aktier värderas till verkligt värde.

Beräkning av verkligt värde

- Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1).
- Andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser inkluderade i nivå 1, antingen direkt (dvs. som prisnoteringar) eller indirekt (dvs. härledda från prisnoteringar) (nivå 2).
- Data för tillgången eller skulden som inte baseras på observerbara marknadsdata (dvs. ej observerbara data) (nivå 3).

Finansiella instrument i kategorier

Koncernen

2020-12-31		Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
Tillgångar och skulder i balansräkningen	Låne-och kundfordran	Via identifikation	Redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings värde
Tillgångar					
Aktier och andelar	–	2 298 589	2 298 589	2 298 589	1 754 778
Räntebärande värdepapper	–	1 741 812	1 741 812	1 741 812	1 612 298
Fondförs.tillg.	–	1 020 980	1 020 980	1 020 980	1 020 980
Kassa och bank	223 280	–	223 280	223 280	223 280
Summa	223 280	6 016 978	6 118 298	6 118 298	4 711 336
Skulder					
Fondförsäkringsåtagande		1 020 980	1 020 980	1 020 980	1 020 980
Övriga skulder	57 668	–	57 668	57 668	57 668
Summa	57 668	1 020 980	1 078 648	1 078 648	1 078 648
2019-12-31		Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			
Tillgångar och skulder i balansräkningen	Låne-och kundfordran	Via identifikation	Redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings värde
Tillgångar					
Aktier och andelar	–	2 682 608	2 682 608	2 682 608	2 522 604
Räntebärande värdepapper	–	2 009 467	2 009 467	2 009 467	1 810 017
Fondförs.tillg.	–	1 324 903	1 234 903	1 324 903	1 324 903
Kassa och bank	101 320	–	101 320	101 320	101 320
Summa	101 320	6 016 978	6 118 298	6 118 298	5 758 844
Skulder					
Fondförsäkringsåtagande		1 324 903	1 324 903	1 324 903	1 324 903
Övriga skulder	43 268	–	43 268	43 268	43 268
Summa	43 268	1 324 903	1 368 171	1 368 171	1 368 171



Finansiella instrument i kategorier

Moderföretaget

2020-12-31					
Tillgångar och skulder i balansräkningen	Låne-och kundfordran	Via identifikation	Redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings värde
Tillgångar					
Aktier och andelar	–	3 907 037	3 907 037	3 907 037	3 467 076
Kassa och bank	198 388	–	198 388	198 388	198 388
Summa	198 388	3 907 037	4 105 425	4 105 425	3 665 464
Skulder					
Övriga skulder	42 633	–	42 633	42 633	42 633
Summa	42 633	–	42 633	42 633	42 633
2019-12-31					
Tillgångar och skulder i balansräkningen	Låne-och kundfordran	Via identifikation	Redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffnings värde
Tillgångar					
Aktier och andelar	–	4 628 589	4 628 589	4 628 589	4 332 621
Kassa och bank	85 443	–	85 443	85 443	85 443
Summa	85 443	4 628 589	4 714 032	4 714 032	4 418 064
Skulder					
Övriga skulder	29 086	–	29 086	29 086	29 086
Summa	29 086	–	20 809	29 086	29 086

Nettovinst eller förlust per kategori finansiella instrument, Ksek

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde		
Finansiella tillgångar	Via identifikation	Totalt
Koncernen 2020		
Aktier och andelar	303 944	303 944
Räntebärande värdepapper inkl uppl ränta	55 793	55 793
Summa	359 737	359 737
Koncernen 2019		
Aktier och andelar	531 710	531 710
Räntebärande värdepapper inkl uppl ränta	122 602	122 602
Summa	654 312	654 312
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde		
Finansiella tillgångar	Via identifikation	Totalt
Moderföretaget 2020		
Aktier och andelar	220 935	220 935
Räntebärande värdepapper inkl uppl ränta	47 980	47 980
Summa	268 915	268 915
Moderföretaget 2019		
Aktier och andelar	531 273	531 273
Räntebärande värdepapper inkl uppl ränta	120 234	120 234
Summa	651 507	651 507

Noter till resultaträkningen

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Not 3. Premieinkomst				
Löpande premier, avd. I	54 726	64 801	54 726	64 801
Engångspremier, avd. I	16 363	38 586	16 363	38 586
Löpande premier ITP, avd. II	5 568	5 784	5 568	5 784
Summa premieinkomst	76 658	109 171	76 658	109 171
Not 4. Kapitalavkastning, intäkter				
Hysesintäkter från byggnader och mark	57 283	62 694	57 283	62 694
Erhållna utdelningar, rabatter	9 038	8 382	–	–
Ränteintäkter				
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	8	–	–
– Övriga intäkter	5 256	4 312	–	–
Summa direktavkastning	71 578	75 396	57 283	62 694
Realisationsvinster				
– Aktier och andelar	44 180	–	44 180	–
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	9 154	–	9 154
Summa realisationsvinster	44 180	9 154	44 180	9 154
Summa kapitalavkastning, intäkter	115 758	84 550	101 463	71 848
Not 5. Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Värdeökningar på övriga placeringstillgångar				
– Aktier och andelar	176 714	529 564	176 755	529 123
– Obligationer och andra räntebärande värdepapper	91 964	115 594	94 935	113 230
– Fastigheter	285 830	196 094	285 830	196 094
– Övrigt	–	–	–	–
Summa orealiserade vinster på placeringstillgångar	554 507	841 252	557 520	838 447

Noter till resultaträkningen

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Not 6. Försäkringsersättningar				
Utbetalda försäkringsersättningar				
Avd. I Ålderspensioner	-163 653	-162 868	-163 653	-168 868
Premiebefrielser	-274	-379	-274	-379
Efterlevandepensioner	-7 680	-7 468	-7 680	-7 468
Beståndsoverlåtelse /återköp/flytt	-230 755	-7 404	-230 755	-7 404
	-402 363	-178 119	-402 363	-178 119
Avd. II Ålderspensioner	-16 385	-18 492	-16 385	-18 492
Sjukutbetalningar	-429	-343	-429	-343
Efterlevandepensioner	-589	-1 446	-589	-1 446
	-17 403	-20 281	-17 403	-20 281
Summa försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	-419 766	-198 400	-419 766	-198 400
Förändring i avsättning för oreglerade skador	7 407	-7 292	7 407	-7 292
Summa försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring	-412 358	-205 692	-412 358	-205 692
Not 7. Förändring i livförsäkringsavsättningar				
Inbetalningar	-75 613	-108 126	-75 613	-108 126
Utbetalningar	418 145	196 779	418 145	196 779
Förändring p.g.a. ändrat ränteantagande	-160 643	-264 134	-160 643	-264 134
Förräntning	-30 646	-44 333	-30 646	-44 333
Dödlighet	-4 948	801	-4 948	801
Förändrade avsättningsantaganden	-	-	-	-
Övrig förändring	52 301	52 699	52 301	52 699
Summa förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	198 596	-166 314	198 596	-166 314

Noter till resultaträkningen

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Not 8. Driftskostnader				
Specifikation av resultatposten driftskostnader				
Anskaffningskostnader	-1 522	-2 984	-	-
Administrationskostnader	-55 502	-48 462	-42 534	-40 053
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	-15 132	1 757	-	-
Summa driftskostnader	-72 157	-49 689	-42 534	-40 053
Anskaffningskostnader	-1 522	-2 984	-	-
Administrationskostnader	-55 502	-48 462	-42 534	-40 053
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	-15 132	1 757	-	-
Finansförvaltningskostnader	-10 210	-9 295	-9 956	-9 119
Fastighetsförvaltningskostnader	-1 787	-1 782	-1 787	-1 782
Summa totala driftskostnader	-84 154	-60 766	-54 277	-50 954
Not 9. Kapitalavkastning, kostnader				
Driftskostnader för byggnader och mark	-31 201	-35 643	-31 201	-35 643
Finansförvaltningskostnader	-10 210	-9 295	-9 956	-9 119
Realisationsförluster räntebärande värdepapper	-46 955	-2	-46 955	-
Realisationsförluster fastigheter	-2 900	-	-2 900	-
Summa kapitalavkastning, kostnader	-91 266	-44 940	-91 012	-44 762
Not 10. Övriga tekn. poster och skatt på årets resultat				
Avkastningsskatt	-3 816	-3 456	-	-
Årets inkomstskatt	-	-785	-	-
Avkastningsskatt moderföretaget	-5 329	-4 072	-5 329	-4 072
Summa övriga tekn. poster och skatt på årets resultat	-9 145	-8 313	-5 329	-4 072



Noter till balansräkningen

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Not 11. Immateriella tillgångar				
IT system				
Anskaffningsvärde	7 707	7 707	7 707	7 707
Årets avskrivningar	-3 625	-2 392	-3 625	-2 392
Redovisat värde den 31 december	4 082	5 315	4 082	5 315
Not 12. Byggnader och mark				
Ingående verkligt värde	1 838 798	1 629 204	1 838 798	1 629 204
Försäljning	-422 000	-	-422 000	-
Investering	693 058	13 501	693 058	13 501
Orealiserad värdeförändring	285 831	196 093	285 834	196 093
Utgående verkligt värde den 31 december	2 395 687	1 838 798	2 395 687	1 838 798
Anskaffningsvärde	899 718	447 929	899 718	447 929
Värde per kvm bruksarea, kr	80 045	40 779	80 045	40 779
Ytvakansgrad, %	3,1	4,5	3,1	4,5
Direktavkastning, %	1,4	1,6	1,4	1,6
Kommun/ gatuaadress	Fastighets beteckning	Taxeringsvärde	Total uthyrbar yta, kvm	Markn.värde, ksek
Malmöregionen				
Fridhemstorget 20	Krageholm 5	58 579	2 733	103 000
Tessins väg 18A och 18B	Krageholm 6	60 000	2 822	103 000
Totalt Malmöregionen		118 579	5 555	206 000
Stockholmsregionen				
Linnégatan/Skeppargatan	Havsfrun 11	114 618	3 364	313 000
Brännkyrkagatan/Tavastgatan	Höga Loftet 1	94 200	2 979	302 000
Karlav 71 / Sibylleg 36	Rackelhanen 1	106 800	2 937	257 000
Karlav 73 / Jungfrug 29	Rackelhanen 2	113 400	2 660	243 000
Jungfrugatan 4	Sjöhästen 2	37 021	965	82 700
Jungfrugatan 6	Sjöhästen 3	101 000	2 878	250 000
Skeppargatan 27	Havssvalget 20	151 000	4 324	365 000
Storgatan 42-44	Lägrät 5	87 190	1 986	194 000
Totalt Stockholmsregionen		805 229	17 904	2 006 700
Fastighetsfond	ALMA 1	-	-	127 112
Fastighetsobligation, hybrid		-	-	50 875
Totalsumma fastigheter		923 808	23 459	2 395 687

Noter till balansräkningen

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Not 13. Aktier och andelar i koncernföretag				
Svensk Handel Fondförsäkring AB, 516406-0310, med säte i Stockholm 100 % ägarandel, 15 000 aktier				
Marknadsvärde	–	–	64 870	100 000
SH Pension Investment Fund, med säte i Dublin på Irland				
– Obligationer och andra ränteb. värdep.	–	–	1 691 671	2 297 986
– Aktier och andelar	–	–	2 150 496	1 930 603
	–	–	–	–
Redovisat värde den 31 december	–	–	3 907 037	4 628 589
Aktiernas anskaffningsvärde	–	–	3 398 714	4 243 706
Se vidare i redovisningsprinciperna, sid 29				
Not 14. Aktier och andelar				
Aktierna och andelarna är i värderade till verkligt värde				
Noterade aktier och andelar	2 152 532	2 598 136	–	–
Equity AB (Onoterade aktier och andelar)	146 057	84 472	146 057	84 472
	2 298 589	2 682 608	146 057	84 472
Se vidare i redovisningsprinciperna, sid 29				

Noter till balansräkningen

Koncernen		
	2020	2019
Not 15. Obligationer och andra räntebärande papper		
Samtliga värdepapper är värderade till verkligt värde		
Noterade värdepapper	1 741 812	2 009 467
Redovisat värde den 31 december	1 741 812	2 009 467
*Innehavet i koncernen avser räntebärande värdepapper i SH Pension Investment Fund, se not. 13, se vidare i redovisningsprinciperna, sid 27.		
Not 16. Fondförsäkringstillgångar		
Samtliga värdepapper är i BR värderade till verkligt värde		
Aktiebaserade tillgångar	781 989	1 036 909
Räntebaserade tillgångar	238 991	287 994
	1 020 980	1 324 903
Ingående balans	1 324 903	899 825
Inbetalningar	160 076	267 846
Utbetalningar	-549 640	-75 139
Avgifts- och skatteuttag	-8 194	-6 956
Värdeförändring	93 835	239 328
Utgående balans	1 020 980	1 324 903

Noter till balansräkningen

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Not 17. Materiella tillgångar				
Anskaffningsvärde	4 330	4 102	2 386	1 510
Köp och försäljningar	-888	-	-	-
Avskrivningar	-1 600	-1 316	-1 148	-667
Redovisat värde den 31 december	1 843	2 786	1 238	843
Not 18. Försäkringstekniska avsättningar				
Livförsäkringsavsättning				
Ingående livförsäkringsavsättning, avd. I	4 097 667	3 944 867	4 097 667	3 944 867
Ingående livförsäkringsavsättning avd. II	430 836	417 322	430 836	417 322
Ingående avsättning oregrerade skador	11 907	4 615	11 907	4 615
	4 540 410	4 366 804	4 540 410	4 366 804
Inbetalningar	75 613	108 126	75 613	108 126
Utbetalningar	-418 145	-196 779	-418 145	-196 779
Dödlighet	4 948	-801	4 948	-801
Ändrad marknadsränta	160 643	264 134	160 643	264 134
Förräntning	30 646	44 333	30 646	44 333
Avsättning oregrerade skador	-	7 292	-	7 292
Förändrade avsättningsantaganden	-7 407	-	-7 407	-
Övrigt	-	-52 699	-	-52 699
Utgående livförsäkringsavsättning, avd. I	3 886 424	4 097 667	3 886 424	4 097 667
Utgående livförsäkringsavsättning, avd. II	443 483	430 836	443 483	430 836
Utgående avsättning oregrerade skador	4 500	11 907	4 500	11 907
Utgående balans per den 31 december	4 334 407	4 540 410	4 334 407	4 540 410
Not 19. Övriga skulder				
Leverantörsskulder	7 794	7 984	7 794	7 984
Skulder avseende gruppförsäkring	8 921	8 921	-	-
Skatteskuld personal & försäkr.tagare	5 933	17 645	6 219	15 411
Övrigt	35 020	8 718	28 621	5 988
Redovisat värde den 31 december	57 668	43 268	42 633	29 086
Not 20. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Upplupna fastighetskostnader	1 468	3 279	1 468	3 279
Upplupna semesterlöner	1 246	1 100	923	627
Sociala avgifter	721	556	582	408
Övr. uppl. kostn. och förutb. intäkter	2 847	5 409	2 783	4 948
Redovisat värde den 31 december	6 282	10 344	5 756	9 262

Noter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2020	2019	2020	2019
Belopp i Ksek				
Not 21. Registerförda tillgångar				
Räntebärande	1 691 671	4 528 588	1 691 671	4 528 588
Aktier	2 361 423	295 869	2 361 423	295 869
Fastigheter	2 217 700	1 727 400	2 217 700	1 727 400
Övrigt	376 375	85 442	376 375	85 442
Fondförsäkringstillg	1 020 980	1 324 903	–	–
Summa	7 668 149	7 962 202	6 647 169	6 637 299
Not 22. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser, varje slag för sig.				
– För försäkringstagarnas räkning				
Registerförda tillgångar	7 668 149	7 962 202	6 647 169	6 637 299
Låsta konton avseende förekomna pantsättningar, sålda fastigheter	28 512	–	28 512	–
Övriga jämförliga säkerheter, eventalförpliktelser samt åtaganden saknas.				



Noter

Not 23. Medelantal anställda, sjukfrånvaro samt löner och andra ersättningar

Koncernen följer den ersättningspolicy som fastställts av respektive företagsstyrelse.

Koncernen

Medelantal anställda	2020			2019		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Sverige	15	13	28	18	10	28

Könsfördelning i företagledningen

Styrelser	5	6	11	6	6	12
VD dotterbolag	1	–	1	1	–	1
Koncernchef	–	1	1	1	–	1
Ledningsgrupp	1	4	5	4	2	6
Summa	7	11	18	12	8	20

Kostnader för ersättningar till anställda

	2020			2019		
	VD/ styrelse	Tjänste- män	Totalt	VD/ styrelse	Tjänste- män	Totalt
Fasta löner och ersättningar	4 495	16 843	21 338	4 099	17 822	21 921
Rörliga löner och ersättningar	–	–	–	–	–	–
Pensionskostnader inkl löneskatt	810	4 457	5 267	1 291	4 422	5 713
Sociala avgifter	1 216	5 770	6 986	1 288	5 755	7 043
Summa	6 521	27 070	33 591	6 678	27 999	34 677

Moderföretaget

Medelantal anställda	2020			2019		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Sverige	10	11	21	11	7	18

Könsfördelning i företagledningen

Styrelsen	4	3	7	4	4	8
VD	–	1	1	–	1	1
Ledningsgruppen	1	4	5	2	1	3
Summa	5	8	13	6	6	12

Kostn. för ers till anställda och styrelse

	2020			2019		
	VD/ styrelse	Tjänste- män	Totalt	VD/ styrelse	Tjänste- män	Totalt
Fasta löner och ersättningar	2 969	11 966	14 935	2 617	11 647	14 264
Rörliga löner och ersättningar	–	–	–	–	–	–
Pensionskostnader inkl löneskatt	668	3 270	3 938	854	3 092	3 946
Sociala avgifter	933	4 059	4 992	822	3 577	4 399
Summa	4 570	19 295	23 865	4 293	18 316	22 609



Noter

Ersättningar till ledande befattningshavare

Koncernen

Till styrelsens ordförande och styrelseledamöterna utgår fast arvode enligt föreningsstämmans beslut. Ersättning till VD utgörs av grundlön enligt avtal samt pension i enlighet med kollektivavtalet. Inga rörliga lönedelar utgår till VD eller styrelse under 2020. Pensionskostnad är belastad med särskild löneskatt. Vid uppsägning av VD från företagets sida utgår 6 månadslöner. Den 1 januari 2013 upphörde tillikaanställningen. Tjänstemännen har sedan dess varit anställda antingen i Pensionskassan eller i Fondförsäkringsbolaget. VDar följer pensionsplan i enlighet med FTP 2.

Koncernen

Ersättningar under 2020	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Pensionskost	Totalt
Annelie Helsing, VD från mars 2020	1 298	-	333	1 631
Lena Schelin, tf VD till och med febr 2020	1 039	-	-	1 039
David Blocho, VD i Fond från sept 2020	361	-	75	436
Catarina Ingelstam, t f VD febr-sept 2020	747	-	-	747
Kjell Björk, VD Fond t o m jan 2020	210	-	67	277
Hans Löwlund, ordf. Pensionskassan	264	-	-	264
Monica Bloom, ledamot	176	-	-	176
Joachim Spetz, ordf. Fondförsäkringsbolaget	129	-	-	129
Jörgen Sundqvist, ledamot	-	-	131	131
Harald Bengtsson, vice ordf.	-	-	204	204
Jan Åhlander, ledamot	164	-	-	164
Victoria Thore, ledamot	47	-	-	47
Annette Tiljander, ledamot	59	-	-	59
Summa	4 495	-	810	5 305

Koncernen

Ersättningar under 2019	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Pensionskost	Totalt
Lena Schelin, fd.VD	390	-	49	439
Stefan Eliasson, fd. VD	1 825	-	445	2 270
Kjell Björk, VD Fondförs.	1 298	-	437	1 735
Hans Löwlund, styrelseordf.	184	-	-	184
Peter Andrée, ledamot Fondförs.	46	-	-	46
Monica Bloom, ledamot	161	-	-	161
Joachim Spetz, ordf. Fondförs.	92	-	-	92
Victoria Thore, ledamot	-	-	117	117
Annelie Petersén, ledamot	46	-	46	46
Jörgen Sundqvist, ledamot	-	-	97	97
Harald Bengtsson, ledamot	-	-	146	146
Jan Åhlander, ledamot	46	-	-	46
Åsa Norrman Grenninger, suppl	11	-	-	11
Summa	4 099	-	1 291	5 390

Noter

Moderföretaget

Ersättningar under 2020	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Pensionskostnad	Totalt
Annelie Helsing, VD mars-dec	1 298	–	333	1 631
Lena Schelin, t f VD jan-febr	1 008	–	–	1 008
Hans Löwlund, ordförande	264	–	–	264
Harald Bengtsson, vice ordf.	–	–	204	204
Jörgen Sundqvist, ledamot	–	–	131	131
Monica Bloom, ledamot	129	–	–	129
Jan Åhlander, ledamot	164	–	–	164
Victoria Thore, fd. ledamot	47	–	–	47
Annette Tiljander, ledamot	59	–	–	59
Summa	2 969	–	668	3 637

Moderföretaget

Ersättningar under 2019	Fast ersättning	Rörlig ersättning	Pensionskostnad	Totalt
Lena Schelin, fd. VD	390	–	49	439
Stefan Eliasson, fd. VD	1 825	–	445	2 270
Hans Löwlund, ordf.	184	–	–	184
Monica Bloom	115	–	–	115
Jörgen Sundqvist	–	–	97	97
Annelie Petersén, ledamot	46	–	–	46
Harald Bengtsson, ledamot	–	–	146	146
Victoria Thore, ledamot	–	–	117	117
Åsa Norrman-Grenninger, suppl	11	–	–	11
Jan Åhlander, ledamot	46	–	–	46
Summa	2 617	–	854	3 471

Not 24. Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Koncernen	2020	2019
Deloitte, revisionsuppdrag	715	275
PWC, revisionsuppdrag	–	265
Summa	715	540

Moderföretaget

	2020	2019
Deloitte, revisionsuppdrag	575	175
PWC, revisionsuppdrag	–	165
Summa	575	340



Not 25. Upplysningar om transaktioner med närstående

Koncernen och moderföretaget

Svensk Handel Pensionskassan och det helägda dotterbolaget Svensk Handel Fondförsäkring AB bildar en koncern, under gemensamma varumärket SH Pension.

Ett uppdragsavtal finns mellan Kassan och det helägda Fondförsäkringsbolaget. Avtalet som gäller från och med 1 januari 2013 innebär bland annat att Kassan köper rådgivning från Fondförsäkringsbolaget och att Kassan tillhandahåller försäkringsadministration, ekonomiredovisning och systemutveckling åt Fondförsäkringsbolaget.

Följande väsentliga närstående transaktioner har förekommit under 2020:

Svensk Handel Pensionskassan har nettofakturerat Svensk Handel Fondförsäkring AB med **5 818** KSec för gruppintern tjänst.

Följande väsentliga närstående transaktioner har förekommit under 2019:

Svensk Handel Pensionskassan har nettofakturerat Svensk Handel Fondförsäkring AB med **3 216** KSec för gruppintern tjänst.

Styrelse och företagsledning är också närstående, se not 24.

Not 26. Förslag till disposition

Svensk Handel Pensionskassans styrelse föreslår att årets resultat **383 003 558** kronor överförs till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt nedan:

	kronor
Ingående konsolideringsfond 2020-01-01	1 928 082 814
Avdelning I, premiebestämd traditionell försäkring	328 357 304
Avdelning II, förmånsbestämd traditionell försäkring	54 646 253
Summa	2 311 086 371

Not 27. Händelser efter balansdagen

Under mars 2021 kompletterades ansökan om ombildning till tjänstepensionsförening samt med utökad koncession, inför Finansinspektionens beslut. Nästa steg efter ombildningen är att ansöka om beståndsöverlåtelse av fondförsäkringsbeståndet i dotterbolaget SH Fondförsäkring AB.

Den pandemi som pågick under större delen av 2020, och fortfarande pågår, har påverkat verksamheten. Alla verksamhetsprocesser har fungerat bra även under de perioder då medarbetare har utfört arbetet hemifrån. Nyteckningen har påverkats negativt då dels kundernas behov ändrats, och även p g av att omställningen till digitala möten inte kunnat genomföras direkt. Hemarbete fortsätter så länge rekommendation från myndigheten kvarstår.

Stockholm den 21 april 2021



Hans Löwlund
Ordförande



Harald Bengtsson
Vice ordförande



Annette Tiljander



Jörgen Sundqvist



Monica Bloom



Jan Åhlander



Lena Schelin



Annelie Helsing
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 april 2021

Henrik Persson
Auktoriserad revisor

Peter Nylander
Lekmannarevisor



Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svensk Handel Pensionskassan, försäkringsförening för räkenskapsåret 2020-01-01-2020-12-31. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 10–49 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Svensk Handel Pensionskassan, försäkringsförenings finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Svensk Handel Pensionskassan, försäkringsförenings enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av sidorna 1–9 och 53, men innefattar inte årsredovisningen och koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Lekmannarevisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionsd i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning samt om koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Svensk Handel Pensionskassan, försäkringsförening för räkenskapsåret 2020-01-01 - 2020-12-31.

Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Svensk Handel Pensionskassan, försäkringsförening enligt god revisionsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden. Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse

med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 29 april 2021

Henrik Persson

Auktoriserad revisor

Peter Nylander

Lekmannarevisor

Ordlista

Derivat

Ett finansiellt instrument vars värde beror på kursutvecklingen för ett annat, underliggande, instrument. Exempel på derivat är terminer och optioner.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen i förhållande till premieintäkter.

Erforderlig solvensmarginal

Den lägsta kapitalbas som ett försäkringsföretag tillåts ha.

Fondförsäkring

I en fondförsäkring förvaltas pensionskapitalet i en eller flera fonder som försäkringstagaren väljer. Storleken på pensionen bestäms av hur värdet på fonderna har utvecklats under spartiden.

Fribrev

Fribrev utfärdas på en försäkring om premiebetalningen avbryts i förtid. Fribrevet innehåller uppgift om det pensionsbelopp som tjänats in och som kommer att betalas ut när pensionsåldern uppnåtts.

Förmånsbestämd traditionell försäkring

Tjänstepensionssparande med försäkringsinslag (ej fondförsäkring), där pensionens storlek är bestämd på förhand som en viss procent av slutlönen. Storleken på arbetsgivarens inbetalda premie styrs bland annat av förmånens storlek och antal år som återstår till den anställdes pension. ITP 2 är ett exempel på en förmånsbestämd traditionell försäkring.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

Indexering av pensioner

Vid varje årsskifte kan ålderspensioner räknas om. Omräkningen innebär att pensionen justeras beroende på hur inkomster och priser förändras i samhället. Omräkningen görs baserat på utvecklingen för olika index.

ITP 1

ITP 1 är en avdelning inom ITP (Industrins och handels tilläggs-pension) och är en premiebestämd avtalspension. I en premiebestämd pension bestäms värdet av den framtida pensionen av värdet på inbetalda pensionspremier och avkastningen på dessa under spartiden.

ITP 2

ITP 2 är en avdelning inom ITP och är i första hand en förmånsbestämd avtalspension, men där även en premiebestämd del, ITPK, ingår. I en förmånsbestämd pension bestäms pensionen på förhand som en viss procent av slutlönen.

Kapitalbas

Kapitalbasen utgörs av föreningens eget kapital, minskat med immateriella tillgångar.

Kollektiv konsolideringsnivå

Föreningens kollektiva konsolideringsnivå är ett mått på värdet av föreningens samlade tillgångar i förhållande till de tillgångar som föreningen har fördelat ut på försäkringsavtalen.

Kollektivt konsolideringskapital

Kollektivt konsolideringskapital är skillnaden mellan föreningens samlade tillgångar till verkligt värde och de tillgångar som föreningen har fördelat ut på försäkringsavtalen.

Pensionstillägg

Varje år beslutar SH Pensions styrelse, om så bedöms motiverat, om en uppräknings av de pensioner som är under utbetalning. Denna uppräknings kan syfta till att kompensera pensionären för inflationen (indexering).

Placeringsstillgångar

Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, till exempel räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter och som förväntas ge en avkastning.

Premiebestämd traditionell försäkring

Ett sparande i pensionsförsäkring där storleken på den inbetalda premien är bestämd på förhand som en viss procent av en lön eller som ett visst belopp och som förvaltas i traditionell förvaltning. Framtida pensionsbeloppet styrs bland annat av summan inbetalda premier, försäkringsgivarens garantivillkor och konsolideringspolicy samt eventuellt återbäring.

Solvensgrad

Visar tillgångarnas verkliga värde i förhållande till föreningens garanterade åtaganden.

Solvenskvot

Visar förhållandet mellan kapitalbas och erforderlig solvensmarginal. Solvenskvoten får som lägst uppgå till ett.

Totalavkastning

Placeringsavkastning, justerad för kassaflöden, uttryckt i procent enligt Svensk Försäkrings rekommendation.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning är en förvaltningsform där försäkringsgivaren bestämmer hur pengarna ska placeras och som ger en garanterad värdetillväxt samt möjlighet till återbäring.

Återbäring

Det överskott som betalas ut från en traditionellt förvaltd försäkring, utöver det garanterade pensionsbeloppet, om tillräcklig avkastning uppnåtts.





SH Pension



Verifikat

Transaktion 09222115557445607134

Dokument

ÅR Pensionskassan 2020-slutlig-21-04-21-underskriftsex
Huvuddokument
54 sidor
Startades 2021-04-21 16:48:19 CEST (+0200) av SH
Pension E-signering (SPE)
Färdigställt 2021-04-30 11:03:26 CEST (+0200)

Initierare

SH Pension E-signering (SPE)
Svensk Handel Pensionskassa
Org. nr 802005-5631
shpension@esign.avtalshantering.se

Signerande parter

Annelie Helsing (AH)
Personnummer 730403-0583
annelie.helsing@shpension.se



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"ANNELIE HELSING"
Signerade 2021-04-21 16:58:31 CEST (+0200)

Hans Löwlund (använd denna) (HL(d))
Personnummer 195712144657
hans.lowlund@gmail.com



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"HANS CEDERHOLM LÖWLUND"
Signerade 2021-04-21 17:26:42 CEST (+0200)

Harald Bengtsson (HB)
Personnummer 195811041671
harald@haraldpartners.se



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"HARALD BENGTTSSON"
Signerade 2021-04-21 17:09:04 CEST (+0200)

Annette Tiljander (AT)
Personnummer 195109232545
annette.tiljander@gmail.com



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"ANETTE TILJANDER"
Signerade 2021-04-21 17:15:48 CEST (+0200)

Lena Schelin (LS)

Monica Bloom (MB)



Verifikat

Transaktion 09222115557445607134

Personnummer 195804294667
lena.schelin@cavamentor.se



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"Lena Agneta Schelin"
Signerade 2021-04-21 17:19:21 CEST (+0200)

Personnummer 196104173544
monica.e.bloom@gmail.com



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"MONICA BLOOM"
Signerade 2021-04-21 17:37:06 CEST (+0200)

Jan Åhlander (JÅ)
Personnummer 5505137652
jan.ahlander@skanska.se



Namnet som returnerades från svenskt BankID var "Jan
Einar Åhlander"
Signerade 2021-04-21 20:53:19 CEST (+0200)

Jörgen Sundqvist denna) (JSd)
Personnummer 7903108939
dansherrochdam@gmail.com



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"JÖRGEN SUNDQVIST"
Signerade 2021-04-21 19:12:37 CEST (+0200)

Peter Nylander (PN)
Personnummer 5803171197
peter.nylander@hotmail.com



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"PETER NYLANDER"
Signerade 2021-04-30 10:45:16 CEST (+0200)

Henrik Persson (HP)
Personnummer 19751025-2955
hpersson@deloitte.se



Namnet som returnerades från svenskt BankID var
"HENRIK PERSSON"
Signerade 2021-04-30 11:03:26 CEST (+0200)

Detta verifikat är utfärdat av Scrive. Information i kursiv stil är säkert verifierad av Scrive. Se de dolda bilagorna för mer information/bevis om detta dokument. Använd en PDF-läsare som t ex Adobe Reader som kan visa dolda bilagor för att se bilagorna. Observera att om dokumentet skrivs ut kan inte integriteten i papperskopian bevisas enligt nedan och att en vanlig papperutskrift saknar innehållet i de



Verifikat

Transaktion 09222115557445607134

dolda bilagorna. Den digitala signaturen (elektroniska förseglingen) säkerställer att integriteten av detta dokument, inklusive de dolda bilagorna, kan bevisas matematiskt och oberoende av Scrive. För er bekvämlighet tillhandahåller Scrive även en tjänst för att kontrollera dokumentets integritet automatiskt på: <https://scrive.com/verify>

